

# COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

du

MERCREDI 25 AVRIL 2012

Matin

---

# COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

van

WOENSDAG 25 APRIL 2012

Voormiddag

---

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 11.12 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Filip De Man.

Le développement des questions et interpellations commence à 11.12 heures. La réunion est présidée par M. Filip De Man.

**01** Question de Mme Valérie De Bue au ministre de la Défense sur "le quartier Lombardsijde" (n° 10659)

**01** Vraag van mevrouw Valérie De Bue aan de minister van Landsverdediging over "het kwartier Lombardsijde" (nr. 10659)

**01.01** Valérie De Bue (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, l'ASBL Loisirs Dysphasie regroupe des parents d'enfants dysphasiques et organise des activités pour mieux les intégrer dans la société.

Depuis 2007, elle organise des vacances à Nieuport dans le camp militaire du Lombardsijde. Elle bénéficie de l'infrastructure militaire ainsi que d'un accès au mess pour une contribution de plus ou moins 10 euros par jour et par enfant.

En décembre 2011, le quartier militaire a décidé unilatéralement de mettre fin à cette collaboration, au grand étonnement de l'ASBL. En effet, aucun problème n'a été signalé quant à l'utilisation des infrastructures militaires.

Sans l'accueil de l'armée, ce sont 35 enfants dysphasiques âgés de 6 à 12 ans accompagnés de 15 animateurs qui ne pourront plus bénéficier d'une semaine de vacances à la mer.

Monsieur le ministre, je souhaitais vous sensibiliser sur cette situation car elle met véritablement l'ASBL en difficulté. Cette situation m'apparaît d'autant plus étrange que ladite ASBL continue de collaborer avec le camp militaire de Marche. Pourquoi la collaboration avec le quartier militaire Lombardsijde n'est-elle plus possible? Quels sont les critères éventuels à respecter? Cette décision est-elle irrémédiable?

**01.02** Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chère collègue De Bue, fin 2011, l'ASBL Loisirs Dysphasie a été prévenue du fait que la mise à disposition de l'infrastructure du camp militaire à Lombardsijde ne sera plus possible à l'avenir. En effet, étant donné le plan de transformation de la Défense et la restructuration du 14<sup>ème</sup> Bataillon Artillerie, le camp militaire de Lombardsijde ne dispose plus du personnel suffisant pour fournir l'appui nécessaire pour l'accueil et l'encadrement de l'ASBL Loisirs Dysphasie.

Le 14<sup>ème</sup> Bataillon Artillerie a été redimensionné et est devenu une batterie Air Défense. Simultanément, l'escadron 1<sup>er</sup> RHP a été réorienté vers son unité d'origine et est actuellement intégré au sein du bataillon ISTAR à Heverlee (Leuven). À mon grand regret, nous ne sommes vraiment plus en mesure de fournir le soutien matériel et personnel à l'ASBL, mais c'est une conséquence de la restructuration.

**01.03** Valérie De Bue (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse qui a le mérite d'être claire et franche. Il est regrettable de ne plus pouvoir poursuivre des collaborations, même si on comprend que des économies doivent être réalisées, regrettable aussi que l'encadrement soit revu à la baisse et qu'aucune autre alternative n'ait pu être trouvée.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 10704 van de heer Clarinval wordt uitgesteld.

**02** **Vraag van mevrouw Annick Ponthier aan de minister van Landsverdediging over "het jaarverslag dat aan de Kamer moet bezorgd worden" (nr. 10725)**

**02** **Question de Mme Annick Ponthier au ministre de la Défense sur "le rapport annuel qui doit être transmis à la Chambre" (n° 10725)**

**02.01** **Annick Ponthier** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, zoals u ongetwijfeld weet, bepaalt artikel 32 van de wet van 30 juli 1938 over het gebruik der talen bij het leger dat de minister van Landsverdediging jaarlijks aan de wetgevende Kamers een verslag bezorgt over de toepassing van deze wet. Volgens de website van de Kamer werd het jongste verslag ontvangen op 13 januari 2005. Het betrof een verslag over het jaar 2003. Nochtans bent u intussen zelf gehoord in de werkgroep Taalevenwicht in het leger, en u erkende dat dit verslag nuttig zou zijn voor de beoordeling van een en ander.

Klopt het volgens u dat het verslag over 2003 het laatste verslag is dat aan de Kamer bezorgd werd? Zijn er sindsdien geen verslagen meer gemaakt? Wanneer zullen wij het rapport van 2011 kunnen lezen?

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

**02.02** Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Ponthier, mijn antwoord zal kort zijn. Uit de gegevens die de generale staf mij bezorgde, blijkt het jaarverslag van 2004 over het gebruik der talen bij het leger het jongste verslag dat bij de Kamer werd ingediend, en wel op 28 november 2005. Mijn voorganger heeft op dat moment blijkbaar beslist deze verslagen niet meer te bezorgen.

In de werkgroep Taalevenwicht in het leger, die werd opgericht in de Kamercommissie voor de Landsverdediging, zou deze materie eveneens zijn aangehaald. Men heeft mij daarover ingelicht. Ik wacht op de conclusies en de aanbevelingen van deze werkgroep. Uw vraag maakt daar eigenlijk integraal deel van uit.

**02.03** **Annick Ponthier** (VB): Mijnheer de minister, ik moet u erop wijzen dat het een verplichting is. De minister moet dat rapport jaarlijks bezorgen. U beschikt over de gegevens, neem ik aan? Of het werd besproken in de werkgroep Taalevenwicht in het leger of niet staat daar los van. U beschikt over de gegevens die u nodig hebt om ons dat verslag te bezorgen. In het verleden heeft het ontbreken van dat document regelmatig gezorgd voor onduidelijkheden en frustraties bij een aantal mensen.

U bent het engagement aangegaan. U hebt tijdens de begrotingsbespreking gezegd dat u er de nodige aandacht aan zou besteden. Ik heb het u toen ook gevraagd, maar u hebt toen ook om het antwoord heen gefietst. Ik hoop dat u er nu eindelijk werk van zult maken en dat u ons dringend het verslag over 2011 bezorgt. Alleen dan kan het Parlement terdege controle uitvoeren.

**02.04** Minister **Pieter De Crem**: Ik doe het volgende voorstel. Als dit wordt aangehaald in de conclusies van de werkgroepen, dan zal ik de verslagen aan de Kamer bezorgen.

**02.05** **Annick Ponthier** (VB): Of dit nu in een werkgroep wordt besproken of niet, het is uw wettelijke verplichting om dit verslag jaarlijks te bezorgen. Als uw voorganger daaraan verzaakt heeft, dan is dat zijn verantwoordelijkheid. U hebt nu de verantwoordelijkheid om het jaarlijks bij de Kamer ter inzage in te dienen en ik verwacht dat u uw verplichting nakomt.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vragen nrs. 10742 en 10744 van de heer Schiltz worden uitgesteld.

**03** **Samengevoegde vragen van - de heer Willem-Frederik Schiltz aan de minister van Landsverdediging over "de NAVO-top in Chicago op 21 en 22 mei 2012" (nr. 10744)**

- de heer **Georges Dallemagne** aan de minister van Landsverdediging over "de top van de staatshoofden van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie in Chicago op 20 en 21 mei 2012" (nr. 11151)

**03** Questions jointes de

- **M. Willem-Frederik Schiltz** au ministre de la Défense sur "le Sommet de l'OTAN qui aura lieu à Chicago les 21 et 22 mai 2012" (n° 10744)

- **M. Georges Dallemagne** au ministre de la Défense sur "le Sommet des chefs d'État de l'Alliance Atlantique Nord à Chicago les 20 et 21 mai 2012" (n° 11151)

**03.01** **Georges Dallemagne** (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, en attendant un débat plus large souhaité par certains membres de la commission, je voulais faire le point avec vous sur l'état d'avancement des discussions au sein du gouvernement belge et avec vos partenaires, avec les alliés, sur le prochain sommet de Chicago.

Lors du sommet des chefs d'État de l'OTAN à Lisbonne en 2010, les pays membres de l'Alliance atlantique avaient adopté un nouveau concept stratégique, lequel précisait notamment la nécessité de faire face aux menaces nouvelles qui pèsent sur la sécurité de nos citoyens, la mise en place d'une politique de partenariat plus souple afin de rendre le dialogue et la coopération plus constructifs. Lors de ce même sommet, de nombreuses autres questions furent abordées, qu'il s'agisse de la stratégie de l'OTAN en Afghanistan, l'élargissement à de nouveaux membres, la capacité intérimaire pour la défense antimissile et la question des partenariats notamment avec certains pays du Printemps arabe.

Au sujet de l'Afghanistan, le sommet de Chicago, qui s'annonce à grands pas, devrait être l'occasion pour l'Alliance de préciser sa stratégie jusqu'à la fin de la période de transition, soit fin 2014. Pour la période qui suivra la transition, le sommet devrait également définir, dans ses grandes lignes, le rôle de l'OTAN après la fin de ses missions de combat. C'est notamment dans cette perspective que s'est tenue, la semaine dernière, une rencontre entre M. Di Rupo et la secrétaire d'État américaine.

J'imagine qu'une réflexion est en cours au niveau de votre département quant aux options de sortie dans le cadre de l'Alliance et l'après 2014. Quelles sont les pistes? Si je peux comprendre que de nombreuses interrogations persistent encore sur le soutien financier aux forces de sécurité afghanes, est-il raisonnable de penser que la Belgique, à l'instar de certains pays, s'engagerait dans un soutien en termes de formation dans la continuité des efforts déjà entrepris? Certaines voix s'élèvent aussi quant au risque de troquer l'aide à la sécurité alimentaire contre l'aide à la sécurité tout court. Monsieur le ministre, quel est votre point de vue à ce sujet? Pouvez-vous nous rassurer?

L'OTAN est présente depuis plus de vingt ans dans une autre région qui nous est plus proche, les Balkans, que ce soit en Bosnie, quoique de manière réduite, ou au Kosovo. Tôt ou tard, l'OTAN sera amenée à quitter cette région. Une stratégie de sortie définitive est-elle là aussi à l'étude?

Pourriez-vous également faire le point sur le dossier du bouclier antimissile? Il semblerait que celui-ci soit dans l'impasse en raison de l'absence de dialogue avec la Russie; l'absence de M. Poutine à Chicago semble le confirmer. Monsieur le ministre, pourriez-vous nous apporter des éclaircissements sur cette question? Quelle sera la position de la Belgique au sujet du bouclier antimissile?

Vous avez bien sûr noté l'accord de partenariat stratégique signé hier à New York qui engage les États-Unis et l'Afghanistan sur dix ans. En quoi l'Alliance est-elle concernée par ce partenariat stratégique? Lors de la dernière réunion à l'OTAN, le secrétaire général a plaidé pour une défense intelligente. Pouvez-vous nous en dire un peu plus sur ce concept? Quelles seraient ses implications pour la Belgique? Enfin, quel est le point de la situation sur un élargissement éventuel. Lors du sommet de Lisbonne, il avait été question d'étapes supplémentaires en matière de partenariat, et même d'élargissement, avec des pays comme le Monténégro, la Bosnie, la Serbie, la Macédoine et la Géorgie. Qu'en est-il?

Qu'en est-il également de la stratégie de l'OTAN en termes de réduction de l'arsenal nucléaire mondial? Il s'agissait en effet d'une des priorités du sommet de Lisbonne.

**03.02** **Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, à plusieurs reprises, j'ai déjà eu l'occasion de répondre à des questions concernant le sommet de Chicago et les options stratégiques de l'OTAN. Je fais référence à quelques questions dont je vais vous donner des copies; il s'agit de questions de Mme Brems et de M. Van der Maelen.

En concluant, je puis vous dire que la Belgique s'est déclarée d'accord avec le concept stratégique de l'OTAN dans lequel la dissuasion est basée sur des capacités nucléaires et conventionnelles; leurs risques et charges sont divisés de manière équitable par un nombre le plus élevé possible d'États membres de l'Alliance. Des changements dans l'attitude nucléaire de l'OTAN sont bien entendus décidés par les États membres et ce, en consensus; ils relèvent de la compétence des représentants des États membres.

Ainsi que vous le savez, la Belgique est un partenaire fiable de l'OTAN. C'est pourquoi nous soutenons avec elle la gestion, la politique générale de l'Alliance, tout en étant toutefois disposés, dans le cadre des traités de non-prolifération et en concordance avec nos autres partenaires, à prendre ou à soutenir des initiatives visant à créer des circonstances propices à une réduction du nombre d'armes nucléaires à travers le globe. Dans cette approche, la Belgique joue un rôle très actif.

Néanmoins, pour des raisons de sécurité et afin de ne pas compromettre l'effet dissuasif de la politique nucléaire, les discussions ainsi que le rapport à propos du Defence and Deterrence Posture Review sont classifiés, ce qui exclut évidemment un débat public.

Concernant la présence de la Russie à Chicago, je ne peux que confirmer les informations qui ont paru dans les journaux à l'issue du sommet de l'OTAN. Des discussions auront lieu sur la dissuasion nucléaire et sur la présence de l'Alliance, par exemple, sur le territoire européen dans des opérations de maintien de la paix, comme au Kosovo.

Toutefois, je propose que nous réservions nos commentaires et nos suggestions pour la grande discussion que nous entreprendrons avec les ministres Reynders et Magnette.

**03.03** **Georges Dallemagne** (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie. Vous avez surtout répondu à la question de mon collègue Schiltz. J'intervenais très peu sur les questions nucléaires; ma question concernait beaucoup d'autres sujets. Ce n'est pas grave, nous en reparlerons lors du débat sur le sommet de Chicago.

*L'incident est clos.*

*Het incident is gesloten.*

#### **04** Questions jointes de

- **M. Damien Thiéry** au ministre de la Défense sur "la démission du général Charles-Henri Delcour" (n° 10761)
- **M. Wouter De Vriendt** au ministre de la Défense sur "les suites de la démission du CHOD" (n° 10765)
- **M. David Geerts** au ministre de la Défense sur "la désignation du prochain CHOD" (n° 10937)
- **M. Georges Dallemagne** au ministre de la Défense sur "la démission du chef de la Défense" (n° 11092)
- **M. Anthony Dufrane** au ministre de la Défense sur "la démission du CHOD et son remplacement" (n° 11193)
- **M. Bert Maertens** au ministre de la Défense sur "la démission du général Charles-Henri Delcour, CHOD" (n° 11221)

#### **04** Samengevoegde vragen van

- de heer **Damien Thiéry** aan de minister van Landsverdediging over "het ontslag van generaal Charles-Henri Delcour" (nr. 10761)
- de heer **Wouter De Vriendt** aan de minister van Landsverdediging over "de opvolging van het ontslag van de CHOD" (nr. 10765)
- de heer **David Geerts** aan de minister van Landsverdediging over "de aanduiding van de volgende CHOD" (nr. 10937)
- de heer **Georges Dallemagne** aan de minister van Landsverdediging over "het ontslag van de Chief of Defence" (nr. 11092)
- de heer **Anthony Dufrane** aan de minister van Landsverdediging over "het ontslag van de CHOD en zijn vervanging" (nr. 11193)
- de heer **Bert Maertens** aan de minister van Landsverdediging over "het ontslag van de CHOD, generaal Charles-Henri Delcour" (nr. 11221)

**04.01** **Damien Thiéry** (FDF): Monsieur le président, monsieur le ministre, le 16 mars dernier, le général Charles-Henri Delcour vous a remis sa démission. Vous avez gardé cette démission jusqu'au 29 mars. Elle est donc effective depuis le 30 mars 2012.

Entre-temps, le CHOD faisant fonction est le lieutenant général Gérard Van Caelenberge.

La presse a fait état d'un certain nombre de raisons expliquant cette démission. On a parlé de problèmes liés à des nominations pour des postes-clés, du manque d'investissements dans l'armée, d'un conflit lié à la perte de souveraineté issue des nombreuses coopérations militaires internationales, voire d'une opposition à l'accord intervenu à l'issue des négociations en vue de la formation du gouvernement.

Si j'en crois la presse, la nomination du général Delcour à ce poste avait déjà fait l'objet de discussions et attisé la convoitise. Manifestement, il était en compétition avec Jean-Marie Jockin et Frédéric Vandingenen. C'est à l'issue d'un bras de fer entre les différents partis politiques - PS, MR, cdH - que la décision avait été prise. En réalité, la nomination du général Delcour était un compromis acceptable par chacun.

Monsieur le ministre, j'ai deux questions spécifiques au sujet de la démission du général Delcour.

Premièrement, pourrions-nous avoir plus d'informations sur les motivations avancées par M. Delcour pour expliquer sa démission? J'entends qu'on parle surtout du fait que l'armée cherche actuellement un patron mais on ne connaît toujours pas les raisons de la démission du général Delcour.

Deuxièmement, si on cherche un patron sans couleur politique, c'est une excellente chose mais je pense qu'on peut toujours rêver! Ne devrait-on pas plutôt chercher à comprendre ce qui a provoqué la démission du général Delcour avant de nommer un autre patron à la tête de l'armée?

**04.02 Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, de Chef Defensie heeft ontslag genomen en moet worden vervangen. Op zichzelf is dat vrij uniek en opmerkelijk. Ik zou erop willen aandringen om hier niet licht over te gaan. Het is ook een vraag aan u, voorzitter, om even stil te staan bij de redenen voor het ontslag. Ik zou willen voorstellen om namens onze commissie een vraag te richten aan de heer Delcour om hem uit te nodigen zijn ervaringen en motivatie te delen met het Parlement. Wij kunnen hier alleen maar uit leren, zeker omdat wij binnenkort in een nieuwe benoemingsronde voor zijn vervanger terecht komen. Ik meen dat wij de nodige lessen moeten trekken. Ik meen dat wij alleen maar kunnen leren uit een dialoog met de heer Delcour.

Mijnheer de minister, hoe verloopt de verdere procedure? Wat is de timing? In welke mate zullen partijpolitieke of communautaire overwegingen een rol spelen? Hoe kunt u garanderen dat dit niet het geval zal zijn? Ik meen dat wij een kans krijgen om te selecteren op basis van competentie en niet op basis van partijpolitieke kaart. Ik meen dat wij moeten streven naar een objectieve selectie en iemand kiezen die geen jaknikker is. Ik wil u die boodschap toch meegeven.

Ik meen dat Defensie nood heeft aan iemand met een sterk karakter en een uitgesproken visie op Defensie. Het moet iemand zijn die de belangen van de militairen op het terrein kan behartigen en niet bang is om ook kritische geluiden te laten horen. Nogmaals, dat is de normaalste zaak van de wereld in andere landen in Europa en in de Verenigde Staten. In de Verenigde Staten is er een rechtstreekse dialoog tussen de militairen en het Amerikaanse Congres. In de afgelopen jaren hebben wij dat in onze commissie te weinig meegemaakt. Het is aan u, mijnheer de minister, om voldoende open en tolerant om te gaan met eventuele kritiek en te zorgen voor voldoende openheid tegenover het Parlement. Ik meen dat wij naar een nieuwe, volwassen relatie moeten streven tussen Defensie, de militairen en de politiek.

Het lijkt mij ook belangrijk dat wij opteren voor een perfect tweetalige kandidaat om communautaire gevoeligheden op voorhand al te ontmijnen. Ik hoef maar te verwijzen naar mijn collega, Bert Maertens, die geen Chef Defensie is maar wel de chef van de werkgroep Taalevenwichten, om de gevoeligheid van de communautaire debatten in ons land te duiden, zelfs als het over Defensie gaat.

Ik meen dat het Parlement ook moet waken over de mate waarin de nieuwe Chef Defensie een visie heeft op de lange termijn. Ik meen dat wij voor een aantal zeer moeilijke maar interessante debatten staan inzake *pooling and sharing* en buitenlandse operaties. Aan welke operaties zal ons land deelnemen, en aan welke niet? Welk profiel zoeken wij?

Wij hebben dus nood aan iemand die daar een duidelijke visie op heeft en die ook niet te beroerd is om moeilijke knopen door te hakken, zeker als het gaat om bijvoorbeeld het investeringsbeleid. Wij hebben nood aan iemand die een gericht advies kan geven aan u, mijnheer de minister.

Mijnheer de voorzitter, het zou dus een procedure moeten zijn waarbij ook het Parlement betrokken wordt. Aan de hand van hoorzittingen met de kandidaten die eventueel op een shortlist verzameld worden, kan het Parlement advies uitbrengen. Mijnheer de minister, ik zou ook graag uw visie daarop horen.

**04.03 David Geerts** (sp.a): Mijnheer de minister, ik heb gelezen dat u wil werken met een systeem van *opting out*, zodat wie geen kandidaat is, zich discreet terug kan trekken. Zo'n systeem kan zeker en vast werken.

Ik denk dat het belangrijk is dat de volgende CHOD zich in het regeerakkoord inschrijft. Voor mij geldt nog steeds de primauteit van de politiek. Dat wil niet zeggen dat de betrokkene geen eigen visie mag en kan ontwikkelen. Ik denk dat een debat van these en antithese soms synthese met zich brengt, wat beter is voor het departement.

Ik pleit ook voor een hoorzitting in het Parlement waar de verschillende kandidaten hun visie op de werking van het departement uiteen kunnen zetten. In het verleden heb ik een voorstel van resolutie ter zake ingediend. Dat is helaas gesneuveld op de score 5/5. Ik heb het opnieuw ingediend en hoop dat het voorstel alsnog in het Parlement wordt goedgekeurd.

Mijnheer de minister, kunt u vandaag een stand van zaken geven? Tegen welke datum hoopt u rond te zijn met de aanstellingsprocedure?

**04.04 Georges Dallemagne** (cdH): Monsieur le ministre, je vous avais déjà interrogé sur la démission du général Charles-Henri Delcour en séance plénière. Vous m'aviez apporté quelques éléments de réponse. Mais, à l'instar d'autres collègues, je me permets de revenir vers vous afin d'obtenir quelques précisions.

En effet, beaucoup de spéculations abondamment relayées par les médias ont entouré le départ du général. "Erreur de casting" ont dit certains; d'autres ont évoqué des divergences d'opinion répétées avec votre cabinet et vous-même quant aux nominations, à la répartition des hautes fonctions au sein de l'armée, voire aux options stratégiques en termes de mutualisation des moyens militaires avec d'autres pays.

Dans un souci de clarification, et aussi afin d'en tirer des leçons pour l'avenir, pourriez-vous nous donner votre point de vue sur les raisons objectives qui ont mené à cette situation? Cette démission, historique en soi, suscite un certain nombre de questions relatives aux modalités de nomination au sein de l'armée. Contrairement au reste de la fonction publique, lorsque des postes sont à pourvoir, il n'y a aucune ouverture de poste, ni de description précise de fonction et de profil recherché; de même, aucun concours ni classement ne sont organisés, du moins, à ma connaissance. Cela peut évidemment créer des tensions, voire provoquer des litiges. Il en ressort une impression d'opacité.

À l'armée, on est nommé; on n'est donc pas candidat. Ne pensez-vous pas qu'il soit opportun d'engager une réflexion sur la mise en œuvre de mécanismes tendant à plus de transparence et d'objectivation? Je sais qu'une telle réflexion est en cours au sein de votre département. Mais ne serait-il pas souhaitable de penser sérieusement à la définition de véritables profils de fonction, à l'adoption de procédures de nomination objectives avec des profils de poste – certains ont rappelé ici les qualités requises pour un CHOD -, d'appels aux candidatures pour les fonctions de direction et de la création d'une instance administrative de recours interne, qui fait actuellement défaut, contrairement à ce qui existe d'autres départements? Les personnes qui ne sont pas désignées s'adressent directement au Conseil d'État, ce qui peut entraîner des difficultés.

**04.05 Anthony Dufrane** (PS): Monsieur le ministre, comme mes collègues l'ont dit, à la fin du mois de mars, le Conseil des ministres a avalisé la démission du chef de l'armée, le général Delcour.

Pour mon groupe, il est essentiel que le futur CHOD, quel qu'il soit, soit sélectionné sur base de ses compétences - comme pour les autres fonctions au sein de l'administration -, et de sa connaissance de l'institution militaire et des défis auxquels elle sera confrontée. En me tournant vers l'avenir et sans me prononcer sur cette démission historique, j'aimerais vous poser les questions suivantes.

Quelles leçons tirez-vous de la démission du général Delcour, notamment quant au fonctionnement du processus de sélection et de nomination au sein de l'armée? Quel calendrier poursuivez-vous avec le gouvernement afin d'organiser la période de transition et/ou son remplacement à la tête de l'armée? Enfin, selon quels critères précis de sélection cette nomination sera-t-elle organisée?

**04.06 Bert Maertens (N-VA):** Mijnheer de minister, er werd al veel gezegd, maar ik wil hier toch nog enkele punten aanhalen. Ik meen dat iedereen benieuwd is naar de echte redenen van het ontslag van generaal Delcour. Mijn eerste vraag is dan ook heel concreet: welke redenen heeft de vroegere CHOD in zijn ontslagbrief opgenomen? Tijdens het vragenuurtje in de Kamer op 29 maart hebt u namelijk niet geantwoord op die vragen, die onder andere van mijzelf kwamen.

U gaf ook te kennen dat generaal Delcour zijn beslissing heeft genomen uit protest tegen het regeerakkoord. In een verklaring aan Belga, enkele uren later, maakte hij echter zelf duidelijk dat hij het regeerakkoord wel degelijk altijd heeft gesteund, maar hij betreunde dat de uitvoering ervan zoveel vertraging had opgelopen.

Hij vond het ook jammer – dat is niet onbelangrijk in dezen – dat hij niet als expert werd geraadpleegd door diegenen die beweren dat zij de pen vasthielden tijdens de redactie van het regeerakkoord. Dat is heel belangrijk, omdat de legerchef en de legerstaf bij uitstek de mensen zijn die in de beleidsvoorbereiding, en uiteraard ook in de beleidsuitvoering, betrokken partij zijn. Dat is zelfs ook wettelijk zo bepaald.

Ik heb de volgende vragen.

Ten eerste, welke redenen haalt generaal Delcour aan in zijn ontslagbrief?

Ten tweede, waarom stelt u dat generaal Delcour zich niet kon vereenzelvigen met het regeerakkoord? Kunt u daarbij wat duiding geven? Een belangrijke bijvraag daarbij is waarom de CHOD nooit betrokken is geweest als expert bij de totstandkoming van het regeerakkoord, wat het onderdeel Defensie betreft. Klopt die bewering van generaal Delcour of hebt u daarop een ander antwoord?

Ten derde, welke procedure en timing hanteert u voor de opvolging van generaal Delcour? Welke rol ziet u daarbij voor het Parlement? U weet dat wij ook een grote pleitbezorger zijn van een echte objectivering, maar niet van een objectivering zoals ik die uit uw mond heb gehoord en die zeer ver daarvan af staat.

Ik merk in uw verklaringen over de procedure, dat het de bedoeling is een rondje te doen van alle generaals en even te vragen of zij al dan niet geïnteresseerd zijn en dan de regering te laten beslissen. Ik meen dat wij dan zeer dicht bij de realiteit van vandaag blijven, namelijk dat de post van generaal of CHOD van het leger in de grote pot benoemingen van onze regering wordt gestopt, en dat er dus een puur politiek benoemingsrondje komt.

Welke procedure zult u volgen? Hoe ziet u de objectivering die u zelf in de media hebt laten vallen? Ik pleit ook voor steun – het zal niet vaak gebeuren – voor de resolutie van de sp.a. Wij moeten die hier dringend kunnen bespreken. Ik wil ook een pleidooi houden om de Kamercommissie bij de benoemingprocedure te betrekken.

De benoeming zelf blijft uiteraard het prerogatief van de regering, maar ik denk dat het absoluut goed zou zijn voor de transparantie en de kwaliteit van het dossier als de best gekwalificeerde kandidaten hier, voor onze parlementscommissie, hun visie op de toekomst van Defensie komen toelichten. Na een goed constructief debat kunnen wij als Kamercommissie een advies geven – niet bindend, maar wel een advies – aan de regering inzake die benoeming. Volgens mij zou dat de transparantie en de kwaliteit van de gang van zaken absoluut ten goede komen.

Mijnheer de voorzitter, bij dezen pleit ik er dus voor om de resolutie van collega Geerts hier dringend te bespreken. Als meester van de agenda kunt u dat mee bepalen. Ik stel voor dat wij die resolutie volmondig zullen steunen.

**04.07 Minister Pieter De Crem:** Mijnheer de voorzitter, collega Maertens had ook een interpellatie ingediend. Mogen we het zo beschouwen dat het antwoord hierop ook daarvoor geldt? De inhoud is dezelfde.

**04.08 Bert Maertens (N-VA):** Ik heb een interpellatieverzoek ingediend. Dat is op tijd gebeurd om vandaag aan de agenda te staan maar blijkbaar is een en ander misgelopen bij het secretariaat van de voorzitter van de Kamer waardoor ze niet aan de agenda staat. Ik heb de interpellatie gisteren in allerijl ingediend als mondelinge vraag. Voor mij is dat dus geen enkel probleem.

**04.09 Minister Pieter De Crem:** Er wordt dus niet gewerkt met moties na het antwoord? Goed.

Mijnheer de voorzitter, collega's, de strekking van de interpellatie en de vragen naar aanleiding van het ontslag van de CHOD houden voornamelijk verband met de procedure, de duur en de transparantie ervan, de selectiecriteria en de competentiemeting, de convergentie tussen het departement en de regering en ten slotte de eventuele rol van het Parlement in dit proces.

Laat mij eerst iets duidelijk maken. De criteria partijaanhorigheid, levensbeschouwing en taalrol kunnen en zullen geen rol spelen. De eerste twee worden verondersteld niet gekend te zijn, het laatste is verondersteld bewezen.

Monsieur le président, chers collègues, comme je l'ai dit en séance plénière du 29 mars dernier, le CHOD m'a remis sa démission le 16 mars, ce dont le premier ministre a aussitôt été informé. Cette démission a été acceptée le matin du 29 mars. Après concertation au sein du cabinet restreint, le lieutenant-général aviateur, chef d'état-major adjoint des Opérations et de l'Entraînement est chargé, conformément à l'arrêté royal, d'exercer la fonction de CHOD. Cette décision permet, en application des dispositions légales, d'assurer la continuité au sein des Forces armées tant sur le territoire belge qu'au sein des opérations militaires à l'étranger.

Mijnheer de voorzitter, collega's, de wettelijke bepalingen die het militair statuut alsook het functioneren van de krijgsmacht regelen, bepalen dat de Chef Defensie door de Ministerraad wordt aangewezen. Ik zal dus ook duidelijk zijn: een procedure waarbij het Parlement wordt betrokken, is grondwettelijk niet mogelijk. Ik verwijs naar artikelen 107 en 167, § 1, van de Grondwet. Deze aanduiding valt dus zonder de minste interpretatiemogelijkheid onder de bevoegdheid van de uitvoerende macht, meer bepaald de regering.

Une procédure spécifique visant à proposer la nomination d'un nouveau CHOD au Conseil des ministres n'est pas prévue. Een specifieke procedure die aanleiding geeft tot het voorstellen van een nieuwe Chef Defensie aan de Ministerraad is nergens beschreven.

Ik wens echter op een objectieve manier te komen tot een voorstel dat ik te gepasten tijde aan de Ministerraad zal voorleggen.

Dans cette proposition, je le répète, ni des considérations politico-politiciennes ni communautaires n'auront d'importance. Je tiens à souligner qu'un soi-disant système de *l'opting out* dans lequel des candidats renonceraient à leur promotion est légalement prévu.

Après la signature par le chef d'État de l'arrêté royal relatif à l'acceptation de la démission et la désignation actuelle, j'ai immédiatement entamé les préparatifs visant à procéder à la nomination d'un nouveau CHOD. Les compétences de ce dernier sont fixées.

De bevoegdheden van de aan te duiden CHOD zijn dus beschreven in het besluit tot bepaling van de algemene structuur van het ministerie van Landsverdediging en tot vastlegging van de bevoegdheden van bepaalde autoriteiten waaronder deze van de Chef Defensie. In deze bepalingen is uitdrukkelijk voorzien dat de Chef Defensie verantwoordelijk is voor de uitvoering van het door de regering vastgelegd defensiebeleid. De nieuwe Chef Defensie kan dus niets anders zijn dan een uitvoerder hiervan en dit in alle samenstellende delen van budget over operaties tot de hiermee gepaard gaande internationale engagementen. Dit betekent geenszins dat een CHOD geen eigen visie kan ontwikkelen, evenmin dat hij ze niet kan argumenteren of beleidsbeslissingen niet zou kunnen of mogen beïnvloeden. Ik sluit hiermee dit deel van mijn antwoord af.

Op de vraag wie de nieuwe CHOD wordt, antwoord ik: "Ik weet het niet. Nomen nescio. Ik ken zijn naam niet." Zoals de wet bepaalt, zal ik een voorstel aan de Ministerraad doen met mijn vurige wens dat de beste het moge worden.

Pour conclure, et pour répondre aux questions relatives à l'ensemble des nominations au sein de l'armée, j'insiste sur le fait qu'il faut éviter l'amalgame et, en particulier, de tirer des conclusions concernant les comités d'avancement, sur base de la seule désignation au mandat du CHOD. Le fonctionnement des comités est fixé dans les statuts militaires. Que ce soit pour les sous-officiers ou les officiers, il n'y a donc ni opacité, ni manque d'objectivation. J'ajoute qu'il existe un droit de consultation permanent.

Les propositions qui m'ont été soumises, depuis décembre 2007, ont toujours été suivies. Le nombre de recours devant le Conseil d'État est extrêmement limité.



**04.10 Damien Thiéry (FDF):** Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Vous avez répondu à une partie des questions posées mais il me semble que vous n'avez rien dit concernant les motivations avancées par le général Delcour. Je suis assez inquiet car, si j'en crois certaines rumeurs qui circulent dans la presse, vous seriez partiellement mis en cause. Vous n'auriez consulté le général Delcour qu'une fois par mois. De plus, vous seriez intervenu, à certains moments, pour rencontrer d'autres personnes se trouvant hiérarchiquement en dessous de lui sans le lui signaler.

Le général Delcour a signalé que toutes ses motivations se trouvaient dans la lettre de démission qu'il vous a remise. Je pense qu'il serait logique que les parlementaires qui vous ont interpellé à ce sujet puissent disposer de cette lettre.

J'entends bien qu'il est impossible pour le parlement d'intervenir dans les nominations. Dès lors, j'estime qu'il serait intéressant d'envisager de transmettre aux parlementaires une sorte de description de fonction, et surtout les modalités de sélection ainsi que la procédure de nomination du CHOD. Je pense que nous avons droit à ces informations.

Enfin, vous avez dit, dans le cadre de la nomination, qu'il n'y aura pas de considérations politiques ou autres. Il y a fort à parier que nous n'y arriverons malheureusement pas, même si c'est votre ambition! J'en prends pour exemple les auditions que nous avons organisées au sein du groupe de travail, pour lesquelles je n'ai toujours pas reçu de conclusions. Je suis extrêmement dubitatif concernant cette nomination qui ne devrait pas avoir de caractère politique.

**04.11 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen):** Mijnheer de minister, wij moeten een kat een kat noemen. Wij weten allebei hoe het eraan toegaat bij benoemingen voor topfuncties en topjobs. Heel vaak zijn dat partijpolitieke benoemingen. Binnen de regering ontspint zich dan een carrousel en begint men te zoeken. Vaak is competentie belangrijk, maar vaak is ook de politieke partijkaart van even groot belang of zelfs belangrijker.

Wij hebben hier vandaag verschillende collega's gehoord, uit de oppositie maar ook uit de meerderheid, die erop aandringen om het deze keer anders te doen, die erop aandringen om deze keer wel een selectie te maken op basis van competentie en niet te vervallen in die oude politieke cultuur.

Welnu, als ik uw antwoord goed beluister, kan ik alleen maar concluderen dat die oude politieke cultuur nog steeds heerst. U hebt uw antwoord afgesloten met een Latijns gezegde, ik ga u iets in het Engels antwoorden: uw antwoord is "*business as usual*". U hebt hier vandaag de kans, samen met de andere partijen in de regering, om een breuk te maken met het verleden en om zelf de nodige garanties in te bouwen voor een selectie op basis van competentie.

Wat u hier hebt gezegd, is beschrijven hoe de procedure in zijn werk gaat. U houdt alles in handen. U gaat zelf de kandidaten raadplegen. En u zult dan een voorstel richten aan de Ministerraad. Dat is oude politieke cultuur. Er is geen enkel nieuw element, geen enkele creativiteit van uwentwege om ons gerust te stellen dat het deze keer anders zal gebeuren. Mijnheer de minister, uw antwoord stelt mij bijzonder teleur. Wij gaan opnieuw naar een partijpolitieke carrousel, een partijpolitiek circus om tot een benoeming te komen voor zo'n belangrijke topfunctie.

Mijnheer Geerts, u zegt dat een eigen visie kan en mag. Wel, ik wil u verbeteren, ik vind dat een eigen visie van een CHOD moet. Hij is de chef van Defensie en is zeer goed geplaatst om te weten wat de belangen zijn, wat de bekommernissen zijn van de militairen op het terrein. Hij moet een eigen visie ontwikkelen en deze communiceren aan de politieke overheid, die alles wel beschouwd uiteraard het laatste woord heeft. Het is echter aan de politieke overheid om daar voldoende openheid in acht te nemen.

Mijnheer de voorzitter, ten slotte heb ik nog een punt over de betrokkenheid van het Parlement. Mijnheer de minister, u zegt dat het de bevoegdheid van de regering is om tot die benoeming te komen, maar wat niet uitgesloten is, mag. Het mag dus, het is perfect toegelaten dat deze commissie vrijblijvend en informeel hoorzittingen organiseert en tot een advies komt, dat genoteerd wordt in het verslag, of een appreciatie uitbrengt en dat dit verslag aan u gecommuniceerd wordt. Niets weerhoudt u ervan om hier nu te zeggen dat u in bepaalde mate rekening zult houden met de bevindingen, met de evaluatie van de geachte leden van deze commissie.

Mijnheer de minister, ik zou erop willen aandringen om het Parlement in defensiedebatten serieuzer te nemen dan u tot nu toe hebt gedaan.

**04.12 David Geerts** (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik ken de grondwettelijke artikelen aangaande de aanduiding en de procedure van de nieuwe stafchef. Ik blijf erbij dat een parlementaire hoorzitting kan bijdragen tot een betere transparantie en ik hoop dat wij dit bij de bespreking van de resolutie nog eens zullen kunnen argumenteren.

**04.13 Georges Dallemagne** (cdH): Monsieur le ministre, merci pour votre réponse. Je me réjouis que les compétences du futur CHOD soient inscrites dans un arrêté.

Quant aux motivations de la démission du CHOD, je n'en saurai donc pas beaucoup plus. Je le regrette puisque nous avons eu l'occasion de le lire dans la presse. J'estime que le parlement aurait pu obtenir un petit mot d'information à ce sujet.

Enfin, concernant les procédures internes de nomination, je suis de ceux qui pensent que ce serait l'occasion d'organiser une réflexion sur ce point. J'imagine que nous aurons l'occasion d'y revenir.

**04.14 Anthony Dufrane** (PS): Monsieur le ministre, je tiens à vous remercier pour vos réponses. Comme vous l'avez signalé, il n'est pas du ressort du parlement de s'immiscer dans la désignation du futur CHOD. En revanche, une fois que les nominations auront eu lieu, je jouerai mon rôle de parlementaire et demanderai que le futur chef de la Défense soit entendu par notre commission.

**04.15 Bert Maertens** (N-VA): Mijnheer de minister, het is niet de eerste keer dat u vaag antwoordt op de gestelde vragen. Dat deed u ook in de plenaire vergadering, onder andere op dit thema. Ik heb u gevraagd welke redenen de CHOD aanhaalde in zijn ontslagbrief: geen antwoord. Ik heb u gevraagd waarom u stelde dat generaal Delcour zich niet kon vereenzelvigen met het regeerakkoord: geen antwoord. Ik heb u gevraagd of de bewering van de CHOD klopte dat hij als expert nooit werd betrokken bij de totstandkoming van het regeerakkoord voor Defensie: geen antwoord.

U hebt naar uw normen misschien geantwoord op mijn laatste vragen inzake welke procedure en timing u hanteert, maar elke goede verstaander die deze commissie volgt, heeft u eigenlijk niets horen antwoorden. U hebt gezegd dat u te gepasten tijde een voorstel zult doen aan de Ministerraad. Wanneer? Is daar een perspectief? Geen duidelijkheid. Geen antwoord. U hebt het gehad over de objectieve procedure die u zou hanteren. Hoe u dat zult doen of hoe die objectieve procedure er zou uitzien? Geen antwoord. Geen duidelijkheid.

U hebt wel iets gezegd in antwoord op mijn vraag naar de rol van het Parlement. Daarop hebt u verkeerd geantwoord. U hebt gezegd dat een rol voor het Parlement in deze procedure niet mogelijk is. Ik sluit mij aan bij de woorden van collega De Vriendt, want dat is perfect mogelijk. Wij hebben nooit bestreden dat uiteindelijk de regering beslist, dat blijft de taak van de regering. Het is natuurlijk wel de taak van het Parlement om daarover zijn zeg te kunnen en mogen doen.

Als ik u een adviserende brief zou sturen met wie ik graag als CHOD zou hebben, of collega Geerts of De Vriendt zouden dat doen, dan heb ik er alle begrip voor dat u dat zou weglachen, want dat is te gek voor woorden. Als deze commissie de CHOD of de kandidaten voor die functie kan uitnodigen en die mensen vraagt naar hun visie, daar een goed debat over heeft en dan een eensgezind advies of een door de meerderheid gesteund advies bezorgt aan u en uw diensten, dan kunt u dat advies niet weglachen: u moet daar dan iets mee doen. Ik ben zeer ontgoocheld door uw antwoord. U antwoordt de facto niet op onze vragen.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**05 Samengevoegde vragen van**

- de heer **Wouter De Vriendt** aan de minister van Landsverdediging over "de uitbreiding van het mandaat van Atalanta" (nr. 10766)

- mevrouw **Juliette Boulet** aan de minister van Landsverdediging over "de Belgische deelname aan operatie Atalanta en de uitbreiding van het mandaat" (nr. 11219)

**05** Questions jointes de

- **M. Wouter De Vriendt** au ministre de la Défense sur "l'extension du mandat de la mission Atalante" (n° 10766)

- **Mme Juliette Boulet** au ministre de la Défense sur "la participation belge à la mission Atalante et l'extension du mandat" (n° 11219)

**05.01** **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 23 maart breidde de Europese Ministerraad het mandaat van de piraterijmissie Atalanta uit met operaties in de territoriale en interne wateren van het Somalische kustgebied.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende vragen voor u.

Ten eerste, zal de Belgische component operaties ook operaties op het kustgebied, in de territoriale wateren en het interne water van Somalië mogen uitvoeren?

Ten tweede, hoe beïnvloedt het uitgebreide mandaat de Belgische deelname aan Atalanta? Met welke middelen en manschappen mogen operaties die onder het verruimd mandaat vallen, uitgevoerd worden? Welke beperkingen gelden er voor onze Belgische militairen? Kunnen er onder dat mandaat Belgische *boots on the ground* in Somalië komen?

Ten derde, hoe kunnen de militairen piraten onderscheiden van vissers en hun kampen aan wal? Hoe zullen de Europese marines onschuldige burgerslachtoffers vermijden?

Ten vierde, hoe groot schat u het risico van escalatie van geweld in naar aanleiding van die uitbreiding?

Ten vijfde, hoe en wanneer zal dat verruimd mandaat geëvalueerd worden?

Ten slotte, volgens het International Maritime Bureau steeg het aantal incidenten door piraten voor de Somalische kust van 219 in 2010 tot 237 in 2011. Het aantal succesvolle kapingen door piraten daalde wel van 49 tot 18. Dat bewijst dat de bestrijding van piraterij een effect heeft op het aantal geslaagde kapingen, maar dat het de oorzaken van piraterij niet wegneemt.

Vindt u de internationale aanpak van piraterij duurzaam? Op welke wijze probeert de internationale gemeenschap iets te doen aan de oorzaken van piraterij? Op welke manier neemt u met uw collega's uit de regering initiatief daartoe?

**05.02** Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer De Vriendt, de opdracht van de VN voor de Belgian Navy Ship de Louise-Marie luidt als volgt: "*to protect the World Food Programme, shipping including, the other vulnerable shipping and to deter/disrupt piracy and armed robbery in the area of operations*".

De Louise-Marie mag conform het mandaat dus zeker opereren in de territoriale wateren van Somalië die deel uitmaken van de Area of Operation, vastgelegd door de VN. De schepen die deel uitmaken van het World Food Programme worden onder andere beschermd tot net voor de haven van Mogadishu, waarvoor de territoriale wateren uiteraard worden binnengevaren.

De Belgische marine neemt deel aan Atalanta, maar niet in de binnenwateren en niet op het Somalische grondgebied. Het nieuwe mandaat voorziet dus niet in *boots on the ground* in Somalië. Belgische militairen zullen dus niet in dit land worden geëngageerd.

In het Europese Operational Plan staan de nodige richtlijnen met betrekking tot de specifieke operaties tegen piraten en dit zowel voor de operaties op zee als voor de operaties aan wal. Het gaat hier over criteria waaraan moet worden voldaan alvorens men kan ingrijpen. Door een goede en voortdurende observatie van uit de lucht met onder andere helikopters, patrouillevliegtuigen en *unmanned aerial vehicles* worden vooraf aan een eventuele actie de nodige verkenningen uitgevoerd met bijbehorende risicoanalyses voor het vermijden van burgerslachtoffers.

Het inschatten van het escalatierisico is een voortdurend strategisch proces van verschillende risicoafwegingen in alle militaire operaties. Het is hoofdzakelijk een combinatie van strategische, tactische en politieke evaluaties van de risico's die aan een militair optreden verbonden kunnen zijn. Elke opdracht of operatie wordt voortdurend geëvalueerd door de lokale *force commander*, het operationele hoofdkwartier en

de verantwoordelijke politieke instanties, in dit kader de VN of de Europese Unie.

Periodieke vergaderingen bepalen uiteindelijk of een gegeven mandaat zijn beoogde effecten haalt en of er moet worden bijgestuurd. Ook door de Belgische beslissingsketen wordt voortdurend geëvalueerd hoe de bijgestuurde mandaten onze opdrachten beïnvloeden.

Atalanta draagt bij tot een onmiddellijk operationeel antwoord met betrekking tot de bedreiging van de piraterij en draagt ook bij tot de vermindering van het aantal kidnappings.

Een duurzame oplossing kan niet alleen met militaire inspanningen of via operaties zoals Atalanta worden gevonden. De internationale gemeenschap en in het bijzonder de Europese Unie, met de grootste bijdrage in Somalië, engageert zich dus in een *global approach*.

Naast deze militaire operaties in het kader van de crisisbeheersing en de aanvaarding van een robuust en verantwoord *governance* die toelaat om de strijd tegen de armoede, de wederopbouw en de economische relance mogelijk te maken, is een harmonieuze regionale integratie en een versterking van de veiligheids- en justitiële sector bijzonder noodzakelijk. Deze elementen vormen de sleutel tot een duurzame ontwikkeling.

In de Hoorn van Afrika is de Europese Unie al actief in de samenwerking op het vlak van ontwikkeling en algemene humanitaire steun, alsook in de politieke dialoog en bemiddeling. Inspanningen op het vlak van justitie en bestrijding van de straffeloosheid moeten de kern van de piraterij aanpakken. Onderzoeken naar de financiële geldstroom door de Europese Unie kaderen hierin. Bovendien steunt de Europese Unie al sinds verschillende jaren de Afrikaanse Unie, in het bijzonder bij de opbouw van het Afrikaanse vredes- en veiligheidsstructuurgegeven. De Europese Unie is trouwens de grootste donator voor de opdracht AMISOM van de Afrikaanse Unie in Somalië.

Op het gebied van het crisisbeheer in dit kader draagt Defensie niet alleen bij tot de operatie Atalanta, maar ook tot de EUTM, een trainingsmissie van de Europese Unie. Deze opdracht richt zich op de vorming van militairen en kaders van de Somalische strijdkrachten. Dit is geen doel op zich, maar het levert een essentiële bijdrage voor de stabilisatie en de wederopbouw van het bestuur.

België heeft al voor een derde keer bijgedragen met een trainingsteam van zes onderrichters, wat door alle andere deelnemende partners, onder andere Frankrijk, Duitsland, Spanje, Italië, Finland, Zweden, Ierland, Hongarije en de EU-raad, bijzonder wordt geapprecieerd. Er worden aan de regering binnenkort voorstellen gedaan om de Belgische deelname aan deze tot op heden heel succesvolle opdracht voort te zetten.

**05.03 Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 11219 van mevrouw Boulet vervalt.

**06 Vraag van de heer Roland Defreyne aan de minister van Landsverdediging over "de inzet van een helikopter Alouette III in de Caraïben" (nr. 10841)**

**06 Question de M. Roland Defreyne au ministre de la Défense sur "le déploiement d'un hélicoptère Alouette III dans les Caraïbes" (n° 10841)**

**06.01 Roland Defreyne** (Open Vld): Mijnheer de minister, de Ministerraad van 29 maart 2012 ging ermee akkoord om een helikopter van het type Alouette III in te zetten bij een drugsbestrijdingsoperatie in de Caraïben. De Alouette zal hierbij worden ingezet aan boord van een Nederlands fregat. Dat lijkt mij een mooi voorbeeld van *sharing*.

Mijnheer de minister, in welke periode zal het toestel worden ingezet? Wat is het doel van de opdracht? Betreft het hier enkel en alleen een observatieopdracht?

Hoeveel Belgische militairen worden er ingezet bij de operatie?

Welke andere landen participeren?

Hoeveel zal de opdracht globaal kosten? Worden de kosten van de internationale opdracht verdeeld? Hoe verloopt de verdeling onder de deelnemende landen?

Heeft België in het verleden ook nog helikopters ingezet bij dergelijke missies? Wat zijn de opgedane ervaringen?

**06.02** Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer Defreyne, de Alouette III zal, met de transit naar en van de zone inbegrepen, worden ingezet van einde mei tot begin december 2012. Een dergelijke inzet heeft geen invloed op andere operaties. Er blijft steeds een Alouette III beschikbaar voor onze nationale opdrachten.

De Alouette III wordt tijdens die periode met een helikopterdetachement bestaande uit vijf personen, ingescheept aan boord van een Nederlands fregat en zal deelnemen aan een drugsbestrijdingsoperatie in de Golf van Mexico. Het Nederlandse fregat zal meer bepaald worden geïntegreerd in het Joint Interagency Taskforce South, een internationaal en interdepartementaal samenwerkingsverband dat specifiek is opgericht om de drugsstromen vanuit Zuid-Amerika naar onder meer Europa in te dammen. Naast Nederland nemen ook Frankrijk en de Verenigde Staten deel aan de operatie. De taken van de Belgische helikopter bestaan uit het detecteren en monitoren van verdachte schepen.

De kosten van een dergelijke inzet worden geraamd op 297 000 euro bruto en 72 000 euro netto. Er werd bovendien met Nederland overeengekomen dat de kosten voor de logistieke ondersteuning, de medische hulp, de rotatiekosten van het personeel en de sociale communicatie zullen worden gedragen door de Nederlandse Defensie.

De Belgische Defensie heeft in het verleden meermaals bijgedragen aan een dergelijke counterdrugoperatie in het Caraïbische gebied, met onder meer het Belgische fregat Westdiep in 2002, een Alouette III aan boord van het Nederlandse fregat Abraham van der Hulst in 2002, de Wandelaar in 2003, een Alouette III aan boord van het Nederlandse fregat Van Galen in 2004 en de Westdiep in 2006. Met andere woorden, de Alouette III werd twee keer ingescheept aan boord van een Nederlands fregat voor het uitvoeren van een dergelijke operatie. Dankzij verschillende inschepingen gedurende allerhande oefeningen van Belgische helikopters aan boord van Nederlandse schepen verliep de integratie steeds voortreffelijk.

Door de samenwerking in ABNL-verband is er een goede communicatie tussen de Nederlandse Staf van de commandant Zeemacht in het Caraïsche gebied en de staf ABNL, waardoor de Belgische Defensie voortdurend op de hoogte wordt gehouden van de lopende operaties.

Bij de inzet van Belgische middelen in counterdrugoperaties werden telkens diverse drugstransporten onderschept en werden de drugs vervolgens door de bevoegde instanties in beslag genomen. Het inzetten van militaire middelen heeft bovendien een belangrijke afschrikkend effect.

**06.03** **Roland Defreyne** (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**07** **Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "de evaluatie van 'Operatie Winter 2011-2012'" (nr. 10886)**

**07** **Question de M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "l'évaluation de 'l'Opération Hiver 2011-2012'" (n° 10886)**

**07.01** **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Voor alle duidelijkheid, deze vraag gaat specifiek over de opvang van daklozen.

Hoeveel overnachtingen werden er in de winter van 2011-2012 in elk van de opvangplaatsen geregistreerd?

Hoe evalueert u de samenwerking en taakverdeling van Operatie Winter 2011-2012?

Welke aanbevelingen zal u aan uw collega's en partners doen?

Zal er komende winter opnieuw een opvangoperatie worden georganiseerd? Zo ja, op welke locaties en met welke capaciteit?

Stelt Defensie voorwaarden? Zal Defensie ondersteuning bieden? Zijn er afspraken gemaakt over het grote knelpunt van de voorbije jaren, zijnde het vervoer naar de kazernes en de begeleiding van de daklozen? Hebt u in dat verband al met andere departementen contact gehad?

**07.02** Minister **Pieter De Crem**: Tijdens Operatie Winter 2011-2012 werden de volgende overnachtingen geregistreerd: in de provincie Namen, in Jambes: 1 183; in de provincie Luik, in het kwartier van Saint-Laurent: 2 989; in de provincie Henegouwen, in het kwartier van Doornik: 1 748; in Waals-Brabant, op de basis van Beauvechin: 21; in West-Vlaanderen, op de marinebasis van Zeebrugge: 330. Dit komt neer op een totaal van 6 271 overnachtingen.

In het raam van de taskforce nachtopvang hebben leden van mijn kabinet aan verschillende vergaderingen deelgenomen om de hulp aan daklozen in nauwe samenwerking met andere kabinetten te coördineren.

De door Defensie aangeboden steun betrof dit jaar het ter beschikking stellen van negen militaire kwartieren voor een totale capaciteit van 237 plaatsen per dag en de verdeling van uitrustingsartikelen aan minderbedeelden via de militaire provinciecommando's en dit in samenwerking met de verschillende sociale organisaties.

Daarnaast werden ook dekens, lakens, matrassen ter beschikking gesteld aan de Stichting Prins Laurent voor het logement van daklozen met honden bij het Centraal Station te Brussel en aan Samusocial te Brussel. Begin juni zal de Defensiestaf mij een dossier bezorgen met voorstellen betreffende de opvangoperatie 2012-2013. Indien een dergelijke operatie wordt georganiseerd zal Defensie dezelfde types steun aanbieden.

**07.03** **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, als ik het goed voorheb waren er acht kazernes opengesteld voor de opvang van daklozen. Als ik uw antwoord goed beluister, dan is er slechts in vijf van de acht kazernes effectief opvang van daklozen geweest. Heel wat infrastructuur die opengesteld werd is dus onderbenut gebleven. De reden is niet ver te zoeken, namelijk uw manifeste weigering om te voorzien in vervoer en begeleiding van daklozen naar die kazernes.

Vorige winter was het alle hens aan denk. We hebben de beelden gezien, er was nood aan extra opvangcapaciteit. Uw hardnekkige weigering om die zaken te vergemakkelijken en ervoor te zorgen dat de daklozen tenminste op de locatie terecht konden komen bemoeilijkt de situatie.

U zegt dat u zal bekijken of u dat volgende winter opnieuw gaat organiseren maar dat dit dan onder dezelfde voorwaarden zal gebeuren. Wat is er eigenlijk nog meer nodig om u te doen veranderen van mening en u tot enige inschikkelijkheid te bewegen?

**07.04** Minister **Pieter De Crem**: (...) zal *business as usual* zijn.

*Het incident is gesloten.*  
*L'incident est clos.*

**08** **Vraag van de heer Roland Defreyne aan de minister van Landsverdediging over "de toekomst van de militaire site in Oudenburg"** (nr. 10984)

**08** **Question de M. Roland Defreyne au ministre de la Défense sur "l'avenir du domaine militaire d'Oudenburg"** (n° 10984)

**08.01** **Roland Defreyne** (Open Vld): Mijnheer de minister, op de militaire site te Oudenburg is het ontvangststation van de radiomarieme diensten (RCS) gevestigd. Uit uw antwoord op een mondelinge vraag over de sluiting van het militair kwartier Bunker in Vlissegem, De Haan, blijkt dat de Intermachten Kynologische Eenheid integraal naar deze militaire site in Oudenburg zal verhuizen.

Wat is de toekomst van de huidige RCS in Oudenburg? Wat is het personeelseffectief van de eenheid? Welke taken voert de eenheid precies uit? Onder welke component valt de eenheid? Zal dit wijzigen in de toekomst? Zal de Intermachten Kynologische Eenheid, die nu in Vlissegem gevestigd is, op dezelfde locatie als de RCS worden gevestigd? Moeten er infrastructuurwerken worden uitgevoerd om de IKE-antenne in Oudenburg op te richten? Zo ja, welke? Wat is daarvan de geraamde kostprijs?

**08.02** Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer Defreyne, Defensie plant geen wijzigingen inzake de werking of de inplanting van de dienst Radio Communication Service te Oudenburg. De Algemene Directie Material Resources (DGMR) plant er wel een renovatieproject. In 2013 zal de volledig infrastructuur van het gebouw worden gerenoveerd. In het verlengde van deze werken zal worden geïnvesteerd in de radio-installaties van de RCS.

De site van Oudenburg doet dienst als zend- en ontvangstation voor de high frequency-verbinding (HF) van de RCS en van de marinecomponent, en als zend- en ontvangstation voor de medium frequency (MF) en de very high frequency-verbindingen (VHF) van Defensie.

De RCS staat eveneens in voor het leveren van communicatiediensten ten voordele van de scheepvaart. Deze omvatten: de communicatie- en luisterdienst voor schepen op zee, zowel voor koopvaardij-schepen die noodberichten uitzenden als voor andere schepen in nood; de communicatie- en luisterdienst voor de binnenvaart; het uitzenden van veiligheidsberichten voor de zeevaart; nood-, spoed- en veiligheidsberichten; dringende berichten; weers-, storm- en ijsmeldingen; en medische adviezen. Verder omvatten zij: het uitzenden van veiligheidsberichten voor de binnenvaart; berichten van het ministerie van het Vlaamse en het Waalse Gewest; en de communicatie met de beweegbare bruggen en sluizen van de binnenwateren.

Het personeelseffectief van de RCS bedraagt 23 personeelsleden, waarvan 3 militairen en 20 burgers, onder één budget en binnen een enveloppe.

De dienst RCS behoort tot het Competentiecentrum Vliegend Materieel en CIS (CC V&C) in Peutie, dat op zijn beurt afhangt van de Algemene Directie Material Resources.

De eenheid behoort bijgevolg niet tot een component, maar moet als een intermachteneenheid worden beschouwd. De intermachten kynologische eenheid, IKE, zal eveneens ondergebracht worden op de site van het RCS te Oudenburg.

De werken die noodzakelijk zijn om die eenheid onder te brengen op het RCS omvatten twee luiken.

Het eerste luik bestaat uit de noodzakelijke werken voor de honden. Die werken zijn voorzien voor de tweede helft van 2012 en bestaan uit de egalisatie van een hondenkennel, loopweide en een trainingszone. Daarvoor stelde de DGMR een contract levering materialen voor met een raming van 260 000 euro.

Het tweede luik bestaat uit de aanpassingswerken van het gebouw zelf. De raming voor dat project bedraagt 1 200 000 euro. De uitvoering van die werken is voorzien voor de eerste helft van 2013.

**08.03** **Roland Defreyne** (Open Vld): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**09** **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Karolien Grosemans aan de minister van Landsverdediging over "de heide- en bosbrand in Helchteren" (nr. 11000)
- de heer Roland Defreyne aan de minister van Landsverdediging over "branden op het militaire domein in Houthalen-Helchteren" (nr. 11041)
- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de brand op een militair gebied in Houthalen-Helchteren" (nr. 11055)
- de heer Luk Van Biesen aan de minister van Landsverdediging over "de schietoefening van een privéonderneming" (nr. 11093)
- mevrouw Annick Ponthier aan de minister van Landsverdediging over "schietoefeningen door privéfirma's op militaire domeinen" (nr. 11148)

**09** **Questions jointes de**

- Mme Karolien Grosemans au ministre de la Défense sur "le feu de bruyère et de forêt à Helchteren" (n° 11000)
- M. Roland Defreyne au ministre de la Défense sur "les incendies qui ont éclaté dans le domaine militaire de Houthalen-Helchteren" (n° 11041)
- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "l'incendie dans le domaine militaire de Houthalen-Helchteren" (n° 11055)

- **M. Luk Van Biesen** au ministre de la Défense sur "les exercices de tir menés par une entreprise privée" (n° 11093)

- **Mme Annick Ponthier** au ministre de la Défense sur "des exercices de tir effectués par des firmes privées sur les domaines militaires" (n° 11148)

**09.01 Karolien Grosemans** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb gemerkt dat verschillende fracties over het onderwerp vragen stellen. De Open Vld stelt zelfs twee vragen. Het gaat dan ook over 500 hectare waardevol natuurgebied, dat in vlammen is opgegaan.

Mijnheer de minister, op maandag 16 april 2012 brak op het militair schietterrein in Houthalen-Helchteren een bosbrand uit. Er waren verschillende heidebranden. Er zijn zelfs vijf tot acht brandhaarden gesignaleerd.

Het ontstaan van de brand kwam er vermoedelijk door schietoefeningen van het privébedrijf FN Herstal.

Mijnheer de minister, ik heb ter zake enkele vragen.

Kunt u meer uitleg geven bij het voorval? Kunt u de oorzaak bevestigen? Kunt u iets meer zeggen over de acht brandhaarden? Het is immers bijzonder straf dat op acht verschillende plaatsen brand uitbrak.

Onder welke voorwaarden of criteria mogen privébedrijven van militaire oefenterreinen gebruikmaken?

Kan u mededelen hoe vaak die privébedrijven gedurende de voorbije vijf jaar de militaire oefenterreinen gebruikten? Kunt u, indien mogelijk, ook vermelden hoeveel keer per jaar zulks gebeurt?

Krijgt Defensie een financiële compensatie voor het laten gebruiken van die terreinen? Zo ja, hoeveel bedraagt die financiële compensatie?

Een andere, belangrijke vraag is de volgende. Welke maatregelen worden door Defensie genomen, om bos- en heidebranden op militaire domeinen te vermijden? Met andere woorden, op welke manier wordt de veiligheid gegarandeerd?

Het is immers ook niet de eerste keer dat bij dergelijke schietoefeningen een brand ontstaat. U krijgt de voorbije tijd veel post van burgemeester Yzermans. Eerst schreef hij u aan over het asielcentrum. Nu heeft hij weer een brand te melden. Hij heeft het niet gemakkelijk.

Heeft de brand financiële repercussies voor Defensie? Met andere woorden, kunt u een bedrag op de schade plakken? Voor wie zijn de kosten? Betaalt Defensie de schade of worden de kosten op het privébedrijf verhaald?

**09.02 Roland Defreyne** (Open Vld): Mijnheer de minister, ik zal de inleiding niet herhalen en kom onmiddellijk tot de vragen die nog niet werden gesteld.

Op hoeveel worden de exacte schade begroot, veroorzaakt door deze heidebranden, alsook de herstellingskosten om de heide in zijn oorspronkelijke staat te herstellen?

Op welke manier wordt de veiligheid bij dergelijke schietoefeningen door privébedrijven gegarandeerd?

Moeten in de toekomst de criteria inzake de vergunning van dergelijke schietoefeningen door privébedrijven, worden aangepast?

**09.03 David Geerts** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit mij aan en kom onmiddellijk tot mijn vragen.

Acht brandhaarden lijkt mij redelijk veel. Zijn er in het verleden reeds soortgelijke incidenten gebeurd?

Wie betaalt de factuur van de hulpdiensten?

Welke maatregelen zullen er genomen worden om het natuurgebied te herstellen?

In welke mate wordt de lokale overheid betrokken bij de exploitatie van het terrein? Ik heb met name gelezen



dat de betreffende burgemeester niet betrokken werd en eigenlijk van niets afwist.

Hoe verloopt de coördinatie bij dergelijke ongelukken?

De **voorzitter**: Vraag nr. 11093 van de heer Van Biesen wordt ingetrokken.

**09.04 Annick Ponthier** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ook ik heb een aantal vragen omtrent het gebeure. Kunt u toelichting geven bij de feiten in het algemeen?

Ik heb ook een reeks technische vragen. Defensie reikt concessies uit aan private wapenfirma's om van het schietterrein in Helchteren gebruik te maken. Een van hen is Forges de Zeebrugge. Hoeveel concessiehouders zijn er momenteel nog voor het militair domein Helchteren? Over welke periode lopen die concessies? Welke criteria worden gehanteerd bij het toekennen van concessies?

Met welke regelmaat maken privéfirma's gebruik van de militaire oefenterreinen? Kunt u een overzicht geven per jaar, eventueel voor de afgelopen vijf jaar? Aan welke voorwaarden moet voldaan worden om gebruik te maken van het terrein? Klopt het dat, na het incident van 16 april, die voorwaarden uitgebreid zullen worden? Zo ja, op welke manier en wanneer zullen die uitbreidingen in werking treden?

De schade die door de brand aangericht werd, is aanzienlijk. Om er een bedrag op te kleven, moest er volgens het Agentschap voor Natuur en Bos nog een grondig onderzoek gebeuren. Is dat inmiddels gebeurd en kunt u het resultaat ervan meedelen, alsook het vastgestelde schadebedrag? Zal de privé-firma in dit geval verantwoordelijk gesteld worden voor de schade? Heeft het incident ook financiële of andere repercussies voor Defensie? Zo ja, welke?

**09.05 Minister Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, collega's, het incident op 16 april in Helchteren heeft plaatsgevonden ten gevolge van het vuren door de firma Forges de Zeebrugge FZ. Die firma beschikt sinds juni 2004 over een langlopende concessie voor het gebruik van het schietveld.

In het woordenboek is een schietveld een veld waarop kan geschoten worden naar een doel. In dat kader had de firma via de vastgestelde procedure de toelating gekregen om een salvo af te vuren van 19 rockets, ongeleid projectiel. Na het afvuren van het salvo rond 13 u 24 werden rookpluimen waargenomen en twee brandhaarden geteld, waarop de brandweervoertuigen van Defensie werden ingezet. Iets later werden bijkomende brandhaarden opgemerkt en werd er versterking gevraagd aan de burgerkorpsen van Bree en Genk. Bij aankomst van die laatste werd er gestart met het blussen van de grootste haard, die rond 15 u 00 onder controle was. Vervolgens werden de kleinere haarden aangepakt en nageblust. Om 17 u 15 werd een laatste controle uitgevoerd en werd het terrein vervolgens veilig verklaard.

Gezien de specificiteit van schietproeven mogen privébedrijven testen uitvoeren op militair terrein, nadat ze een domaniale concessie hebben verkregen. In die concessie staan de voorwaarden opgesomd waaraan moet worden voldaan op zowel administratief als financieel vlak, waaronder de verplichting om een brandverzekering af te sluiten. Alle gebruikers van het schietveld dienen een schootsaanvraag in te dienen conform de geldende veiligheidsvoorschriften. In de aanvraag worden onder meer de gebruikte munitie, het aantal, de wijze van lancering en de mogelijke tijdstippen van uitvoering opgesomd. Het afvuren van munitie is enkel mogelijk na voorafgaand akkoord van de veiligheidsofficier. Voor alle gebruik door derden dient er een prijs te worden aangerekend en gebruikskosten om de bijkomende kosten voor Defensie te dekken. De kosten gelinkt aan de interventie van de hulpdiensten, dienen betaald te worden door de gebruikers.

Het schietveld te Helchteren werd de afgelopen vijf jaar respectievelijk vier dagen in 2007 en 2008, drie dagen in 2009, zes dagen in 2010 en 2011 gebruikt door privébedrijven. In 2012 gebeurde dat eenmaal vóór het incident van 16 april.

Er is slechts één langlopende concessie voor schiettesten toegekend te Helchteren, met name aan Forges de Zeebrugge.

Daarnaast kunnen er ook punctueel kortlopende concessies voor schiettesten verleend worden indien voldaan wordt aan alle voorwaarden.

Op alle militaire schietterreinen samen werden de laatste vijf jaar in totaal 88 schootsproeven georganiseerd door privéfirma's. In 2007 waren het nog 65 testdagen, in 2008 waren het er 6 en in 2009 gaat het om

4 dagen. In 2010 waren dat in totaal 6 dagen en in 2011 in totaal 7 dagen.

Vanaf 2008 werden de tests door de firma Mécar stopgezet in Elsenborn. Momenteel vinden de testproeven plaats voor CMI, FN Herstal, Mécar en Forges de Zeebruges.

Sinds 1999 heeft Defensie een samenwerkingsovereenkomst voor het natuur- en bosbeheer op de militaire domeinen, waarin tevens specifieke modaliteiten betreffende brandbeveiliging in de kampen en op de schietvelden worden beschreven. Voor elk terrein wordt op lokaal vlak overlegd, indien nodig geoefend en wordt de brandbeveiliging bijgestuurd.

Meer specifiek voor het schietveld te Helchteren zijn volgende maatregelen reeds preventief genomen en dus ook in uitvoering: de aanleg en het onderhoud van brede brandwegen, de begrazing waarbij schapen op het terrein worden gelaten om de vegetatie, voornamelijk gras, weg te eten, plaggen, maaien, loofhoutsingels in plaats van naaldhout aan de buitenranden, de organisatie van terreinverkenning met burgerbrandweer en preventief branden, de postcrashmanagement- en oriëntatioefeningen samen met de burgerhulpdiensten op het militaire domein, beperking van de schietactiviteiten volgens een brandwaarschuwingsindex. Ten slotte is er op het schietterrein permanentie van één persoon, 24 uur op 24 en zijn er tijdens de openingsuren van het schietveld steeds twee crews en brandweerwagens aanwezig.

Bijkomende maatregelen worden opgelegd voor het afvuren van rockets. Zo zal in de toekomst simultaan aan de volgende voorwaarden moeten worden voldaan op de schootsdag. Het dient de laatste drie dagen voor het vuren geregend te hebben, minimaal een liter per vierkante meter. De luchtvochtigheidsgraad dient minimaal 60 % te zijn. De wind moet minder dan vijftien kilometer per uur bedragen. Het rocketvuren dient plaats te vinden voor 10.30 uur lokale tijd en de gevolgen van de ochtenddauw moeten nog aanwezig zijn. Een bijkomende brandweerwagen en crew dienen aanwezig te zijn, wat het totaal van crews en voertuigen op drie stuks brengt. In het inzetten van bijkomende viervoeters is niet voorzien.

De gevolgen voor de flora waren beperkt. De brand werd door de wind aangewakkerd, waardoor er geen sprake is van een brand in de diepte. De wortels van de heide zijn intact gebleven en die plantensoort zal regenereren. De fauna en de natuur zullen zich herstellen.

De **voorzitter**: We zijn allemaal blij dat we nu eindelijk weten wat een schietveld is.

**09.06 Karolien Grosemans** (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

Volgens de getuigende burgemeester zou er al verscheidene keren brand zijn uitgebroken, vandaar ook mijn vraag.

Ik hoor dat er al veel maatregelen zijn genomen. Misschien kan men nog eens met de veiligheidsofficier vergaderen om de maatregelen te herbekijken en de brandbeveiliging op punt te stellen.

Ik hoop dat er geen schapen gewond zijn geraakt.

**09.07 Roland Defreyne** (Open Vld): Mijnheer de minister, ik ben het met u eens dat maatregelen moeten worden genomen met het oog op het verstrengen van de vergunning en het beperken van het brandgevaar. Daarom vind ik het goed dat er een brandweerwagen meer wordt ingezet.

Zijn die brandweerwagens op het domein in Helchteren gestationeerd?

**09.08 Minister Pieter De Crem**: Ja.

**09.09 Roland Defreyne** (Open Vld): In plaats van twee zullen er dus drie brandweerwagens aanwezig zijn. Een tekort aan brandweerwagens was een van de redenen waarom de brand zich zo heeft uitgebreid.

**09.10 Annick Ponthier** (VB): Het was nuttig en interessant om alle details ter zake uitgeklaard te zien. Het is belangrijk dat er bijkomende maatregelen zijn genomen. Dat hebt u ook bevestigd. Kleurcodes bijvoorbeeld worden gebruikt voor de vochtigheids- en temperatuurnormen. Maatregelen zijn belangrijk om zulke voorvallen in de toekomst te vermijden.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**10** **Samengevoegde vragen van**

- de heer Bert Maertens aan de minister van Landsverdediging over "het militaire samenwerkingsakkoord tussen België, Nederland en Luxemburg" (nr. 11036)
- de heer Roland Defreyne aan de minister van Landsverdediging over "het Benelux-samenwerkingsakkoord" (nr. 11048)
- mevrouw Annick Ponthier aan de minister van Landsverdediging over "de militaire samenwerking tussen België, Nederland en Luxemburg" (nr. 11049)
- de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "de informele vergadering van de Europese ministers van Defensie op Hertoginnedal" (nr. 11119)
- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Landsverdediging over "de intentieverklaring over samenwerking op defensievlak in de Benelux" (nr. 11149)
- de heer Gerald Kindermans aan de minister van Landsverdediging over "de intentieverklaring van België, Nederland en Luxemburg betreffende een verdieping van de militaire samenwerking tussen de Benelux-landen" (nr. 11187)
- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de nauwere militaire samenwerking tussen de Benelux-landen" (nr. 11205)
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Landsverdediging over "de militaire samenwerking tussen de Benelux-landen" (nr. 11212)
- de heer Denis Ducarme aan de minister van Landsverdediging over "het Benelux-samenwerkingsakkoord" (nr. 11223)

**10** **Questions jointes de**

- M. Bert Maertens au ministre de la Défense sur "l'accord de coopération militaire entre la Belgique, les Pays-Bas et le Luxembourg" (n° 11036)
- M. Roland Defreyne au ministre de la Défense sur "l'accord de coopération Benelux" (n° 11048)
- Mme Annick Ponthier au ministre de la Défense sur "la coopération militaire entre la Belgique, les Pays-Bas et le Luxembourg" (n° 11049)
- M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "la réunion informelle des ministres européens de la Défense à Val Duchesse" (n° 11119)
- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense sur "la déclaration d'intention de coopération en matière de défense au sein du Benelux" (n° 11149)
- M. Gerald Kindermans au ministre de la Défense sur "la déclaration d'intention de la Belgique, des Pays-Bas et du Luxembourg concernant un renforcement de la collaboration militaire entre les pays du Benelux" (n° 11187)
- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "le renforcement de la collaboration militaire entre les pays du Benelux" (n° 11205)
- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense sur "la collaboration militaire entre les pays du Benelux" (n° 11212)
- M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "l'accord de coopération Benelux" (n° 11223)

**10.01 Bert Maertens** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, met nogal veel tromgeroffel hebt u vorige week de ondertekening van een samenwerkingsakkoord met Nederland en Luxemburg aangekondigd. Die ondertekening is intussen gebeurd.

De meeste partijen, en zeker mijn partij, zijn bijzonder tevreden dat er eindelijk een formeel akkoord is gesloten over de versterkte militaire samenwerking tussen de Lage Landen. Ik denk dat dit een heel goede zaak is.

Wij pleiten al heel lang voor een dergelijke samenwerking en voor een stap verder, met name een eengemaakt leger van de Lage Landen. Dat is voor ons de enige mogelijkheid om het ambitieniveau van onze Defensie op korte termijn te handhaven, zeker rekening houdend met de preciaire budgettaire situatie waarin ons leger zich bevindt.

Een verregaande samenwerking, wat ons betreft liefst een samensmelting, moet er komen. Die zorgt immers voor schaalvoordelen en maakt specialisatie mogelijk.

Op zich is het heel goed dat er een formeel samenwerkingsakkoord is gesloten. Als ik de tekst echter bekijk, zie ik vooral een vage intentieverklaring en geen concreet samenwerkingsakkoord.

In de tekst is sprake van haalbaarheidsstudies ter voorbereiding van het nemen van beslissingen over onder meer het gezamenlijk onderhoud van de NH-90-helikopters, de gezamenlijke training van parachutisten op een locatie.

Naast die haalbaarheidsstudie is er ook sprake van verkennende studies over samenwerking tussen de landstrijdkrachten en de mogelijkheden voor gezamenlijke aankoop en standaardisatie van het legermaterieel.

Mijnheer de minister, het blijft nogal vaag. Ik mis een concreet tijdsplan voor het uitvoeren van die studies. Wie zal die studies uitvoeren? Wanneer zullen ze worden uitgevoerd? Wat is het exacte toetsingskader voor die haalbaarheidsstudies? Wie beslist op basis van welke criteria wat haalbaar is en wat niet? Welke criteria worden hierbij gehanteerd? Dat zijn mijn eerste concrete vragen.

Ik heb een specifiek vraag over iets wat in die tekst naar voren komt, met name de samenstelling van de politiek-militaire Benelux-stuurgroep. Die stuurgroep moet een en ander coördineren. Wat is de samenstelling, de taak en de bevoegdheid van die groep?

Ten gronde, u hebt een visie op de samenwerking met andere landen en specifiek met de Benelux-landen. Aan de vooravond van de ondertekening van dat akkoord heb ik u 's ochtends op de radio horen verklaren dat het een eerste, grote stap is naar een echte samensmelting. U hebt dat met andere woorden gezegd, maar het kwam daarop neer.

Welke visie hebt u bepleit bij uw Nederlandse en Luxemburgse collega's? Hoever moet die samenwerking met de Benelux-landen voor u idealiter gaan? Spreken wij over een aantal zaken samen doen of op termijn over een echte samensmelting?

Tot slot, wat is de visie daaromtrent van uw Nederlandse en Luxemburgse collega's? Dat is niet onbelangrijk in deze. Op welke vlakken verschilt u van mening? Hoe denkt u die meningsverschillen alsnog te kunnen overbruggen?

**10.02 Roland Defreyne** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, die versterkte samenwerking op militair vlak met Nederland en Luxemburg is een intentie die Open Vld graag onderschrijft. *Pooling and sharing* laat immers toe aan kleinere staten, zoals Nederland, België en Luxemburg, om kostenbesparend en grootschaliger te werken. Er is het voorbeeld van de Admiraliteit Benelux in het Nederlandse Den Helder, dat een succesverhaal is.

Uit de praktijk blijkt dat er vele vormen van *sharing* zijn. Het zal dus vooral belangrijk zijn om te bepalen welke vorm van *sharing* wij willen, er moet worden nagedacht over welke vorm van *sharing* wij willen en in welke mate wij onze soevereiniteit in dit kader wensen op te geven.

Wat is het Belgische standpunt inzake de structuur van het besluitvormingsproces?

Welke concrete initiatieven worden in dit raam in het Benelux-akkoord opgenomen?

Mijnheer de minister, ten tweede, ondanks dit positieve trinationale initiatief heb ik toch wat vragen bij de timing. Er is immers een lijst van concrete samenwerkingsmogelijkheden opgesteld door de drie Defensie-ministers aan de vooravond van de start van de hoorzittingen die in dit Parlement zouden plaatsvinden over *pooling and sharing*.

Mijnheer de minister, in welke mate kunnen deze samenwerkingsmogelijkheden die reeds in het akkoord staan, worden aangepast of uitgebreid door parlementaire initiatieven?

Welke concrete voorstellen werden door België in het akkoord opgenomen?

Wat zijn de korte en lange termijn gevolgen van dit akkoord?

**10.03 Annick Ponthier** (VB): Mijnheer de minister, er werd inderdaad een intentieverklaring of een samenwerkingsakkoord afgesloten, ik hoop dat u dadelijk zult verduidelijken wat het precies was, tot een intensere samenwerking op het vlak van Defensie.

Uiteraard is onze fractie verheugd over elk initiatief dat wordt genomen voor een groeiende samenwerking, een kostenbesparende en schaalvergrotende samenwerking, binnen de oude Nederlanden.

Ik weet dat het onvermijdelijk is in tijden van budgettaire inkrimping, maar ondanks het initiatief dat u hebt genomen rijzen toch een aantal vragen. U hebt een aantal zaken opgesomd die tussen de drie landen zullen worden gedeeld. U lijkt in die wil tot verdere samenwerking erg ver te willen gaan als u zegt dat er op langere termijn een leger in de Benelux zal zijn.

Ik stel mij de vraag of uw Luxemburgse en Nederlandse collega's daarin op dezelfde golflengte zitten. Hoever wensen zij in deze samenwerkingintentie te gaan?

U hebt het over een aantal studieopdrachten die zullen worden uitgevoerd. Hoe wordt dat studiewerk met het oog op de nadere samenwerking opgevat? Welke basiscriteria worden daarvoor vastgelegd? Welke instanties zullen deze studie uitvoeren? In welk tijdsbestek zullen ze dat doen?

**10.04 Anthony Dufrane (PS):** Monsieur le président, monsieur le ministre, en marge de la réunion informelle des ministres de la Défense qui se déroulait à Val Duchesse, vous et vos homologues néerlandais et luxembourgeois avez signé une déclaration d'intention de coopération en matière de défense.

Cette déclaration est bien entendu une étape importante vers la mise en œuvre du principe de *pooling and sharing* au sein du Benelux. Elle constitue également un signal fort envoyé aux autres pays de l'Union européenne quant à l'importance de la rationalisation-communautarisation des moyens militaires européens.

Cependant, monsieur le ministre, je rappelle qu'il est primordial pour mon groupe de favoriser une vision large et européenne afin de permettre à terme la construction d'une Europe de la Défense et qu'il est important, dans ce cadre, d'assurer la concertation avec le Parlement à ce sujet.

Dès lors, monsieur le ministre, j'aimerais vous poser les questions suivantes.

Pouvez-vous nous exposer les différentes implications concrètes de cette déclaration d'intention signée par vous et vos homologues luxembourgeois et néerlandais?

L'adhésion de notre pays à cette déclaration a-t-elle fait l'objet d'une décision du Conseil des ministres?

Quelles implications structurelles cette déclaration entraînera-t-elle à court et long terme?

Cette nouvelle structure pourra-t-elle parfaitement s'intégrer au sein du projet de l'Europe de la Défense?

Quelles ont été les principales conclusions de la réunion informelle à Val Duchesse?

Quelles sont les avancées dans la concertation avec vos homologues allemands et français ainsi que nos autres partenaires européens? Quel regard portent-ils sur cet accord Benelux?

Lors de la précédente commission Défense, vous nous aviez signalé que plusieurs études de faisabilité concernant les domaines de coopération Benelux étaient en cours. Ces études ont-elles progressé? Ont-elles pu dégager les domaines où la coopération était objectivement réalisable?

Enfin, pourriez-vous nous faire parvenir ces études de faisabilité de même que le texte de cette déclaration d'intention avant les débats du 9 mai prochain afin de disposer des éléments nécessaires pour aborder les discussions de manière objective et proactive?

**10.05 Georges Dallemagne (cdH):** Monsieur le ministre, cette signature, le 18 avril, d'une déclaration d'intention de coopération en matière de défense représente un signal fort que les trois pays signataires veulent envoyer aux autres États membres. C'est une bonne nouvelle, puisque cette démarche s'inscrit dans le cadre de la construction d'une Défense européenne.

Certes, il y aura quelques écueils. Autant je pense qu'il est extrêmement important d'accentuer le *pooling and sharing*, autant j'estime que la discussion autour des questions stratégiques est centrale. Nous devons développer une vision stratégique commune. Les débats ne seront pas simples. Pour prendre

quelques exemples récents, les Pays-Bas ont soutenu l'invasion de l'Irak en 2003, mais pas nous; quand la Belgique a envoyé ses F-16 en Libye, les Pays-Bas ne l'ont pas fait; ceux-ci ont retiré leurs troupes d'Afghanistan, alors que nos soldats s'y trouvent encore; nous avons beaucoup d'intérêts en Afrique, tandis que les Pays-Bas y sont moins présents. J'aurais aimé vous entendre à ce sujet.

Par ailleurs, selon vous, comment cette coopération accrue entre les trois pays peut-elle s'intégrer dans un projet plus large, tel que celui que représente l'Europe de la Défense? Enfin, comment cette dynamique positive pourrait-elle s'étendre à nos autres voisins? Il me semble que nous devons réfléchir à la manière d'y intégrer plus fortement la France et l'Allemagne.

S'agissant plus particulièrement de la surveillance du territoire des deux États et des règles d'engagement, mais aussi sur le plan des capacités d'entraînement, d'achat de matériel de mobilisation et de combat, pourriez-vous nous fournir des détails sur le fonctionnement de l'accord de coopération?

Quant à la maintenance des avions de combat, est-il envisageable qu'elle soit confiée à la SABCA, qui jouit d'une grande expérience et expertise ainsi que d'une solide réputation dans le secteur aéronautique?

De **voorzitter**: Vraag nr. 11187 van de heer Kindermans vervalt.

**10.06 David Geerts** (sp.a): Mijnheer de minister, deze vragen zijn als het ware een voorafspiegeling van het komende debat. Ik heb mij aangesloten bij deze samengevoegde vragen omdat wij niet achterwege konden blijven. De uiteenzettingen van mijn collega's zijn pertinent en moeten zekere en vast een vervolg krijgen tijdens het debat.

In welke domeinen werd effectief een overeenkomst getekend?

Welke aankoopdossiers worden samen voorbereid?

Wat is de impact van het samenwerkingsakkoord op de buitenlandse missies?

Wat is de voorziene budgettaire impact?

**10.07 Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, zoals de collega's al hebben gezegd, het is belangrijk om stappen vooruit te zetten.

Ook wij juichen een nauwere militaire samenwerking tussen de drie Benelux-landen toe. In de voorbije dagen en weken werden er volgens ons belangrijke stappen voorwaarts gezet. Legers binnen Europa moeten niet meer de illusie hebben alles zelf te kunnen doen. We moeten streven naar efficiëntiewinst en samenwerking.

Mijnheer de minister, daarbij heb ik de volgende vragen.

Ten eerste, welke capaciteiten van welke landen worden er precies gedeeld met andere landen?

Ten tweede, welke capaciteiten van welke landen worden gepoold? Er is een onderscheid tussen *pooling* en *sharing*. Daarom vraag ik naar de keuzes waarvoor werd geopteerd.

Ten derde, wat is het tijdsplan? Wanneer worden die engagementen concreet en operationeel?

Ten vierde, *sharing and pooling* is in die constructie een intergouvernementele aangelegenheid, geen supranationale. Hoe gebeurt dan de besluitvorming? Wat bij gebrek aan overeenkomst?

Ten vijfde, specifiek aangaande de gezamenlijke commandostructuren en gezamenlijke operaties, wat bij gebrek aan overeenstemming tussen de drie landen als het gaat om operationele acties op het terrein? Behoudt men bij meningsverschillen de samenwerking en de gezamenlijke eenheden en neemt men geen beslissing, of worden de eenheden dan opnieuw als het ware uit elkaar gehaald om het land dat vooruit wil gaan, toe te staan dat te doen?

Ten zesde, het doen van gezamenlijke aankopen, veronderstelt dat wij dezelfde behoeftes hebben, dezelfde analyse maken van welke opdrachten wij in de toekomst willen uitvoeren en het materiaal dat wij daarvoor

nodig hebben. Bestaat er zo'n gezamenlijke "mission statement" en gezamenlijk investeringsplan op Benelux-niveau?

Ten zevende, klopt het dat ook de onbemande vliegtuigen in een pool met Nederland gebracht worden? Onze onbemande vliegtuigen worden vooral gebruikt voor observaties boven zee. Hoe zit dat in Nederland? Hoe zal dat praktisch verlopen?

**10.08 Denis Ducarme (MR):** Monsieur le président, monsieur le ministre, grâce à la presse, les parlementaires sont un peu informés des décisions qui sont prises par le ministre de la Défense.

Les ministres de la Défense des trois pays du Benelux ont signé à Bruxelles une déclaration d'intention de coopération en matière de défense qui ouvre la voie à une intégration plus approfondie de leurs armées, voire à une participation conjointe à des opérations de l'OTAN ou de l'Union européenne. À première vue, ceci se retrouve dans l'accord de gouvernement, à savoir le *pooling and sharing* évidemment soutenu par cette majorité.

Monsieur le ministre, il serait utile que vous détailliez le contenu de cette déclaration d'intention, de cet accord qui a été signé. Toutefois, au-delà de vous demander d'explicitier l'accord en question devant cette commission, je me permets de vous faire une petite remarque. On vous entend, ainsi que le ministre hollandais, indiquer que vous êtes en train de franchir un premier pas vers la fusion, à terme, des ces armées. Or, je tiens à vous rappeler que vous n'avez aucun mandat de ce gouvernement ou de cette majorité pour aller dans ce sens. Compte tenu des propos qui ont été tenus, il semblerait qu'à nouveau, un pas de trop ait été franchi sur la forme en matière de communication. Vous communiquez bien mais vous êtes tout seul pour communiquer dans le cadre de ce type d'intention qui n'est pas à l'ordre du jour.

Bien entendu, dans le cadre de l'accord de gouvernement et au niveau de cette majorité, nous nous sommes mis d'accord sur le *pooling and sharing* mais, comme l'a dit un collègue, celui-ci ne doit pas être exclusivement tourné vers nos voisins hollandais et luxembourgeois. Il était question d'avoir, le 9 mai, un débat au sujet des coopérations renforcées des *pooling and sharing* avec les parlementaires. Naturellement, j'aurais préféré que ce débat puisse avoir lieu avant la signature de cet accord. Je pense que je ne suis pas le seul. On a parfois l'impression que vous snobez un peu le parlement.

Enfin, monsieur le ministre, je m'interroge: cet accord tiendra-t-il, étant donné la chute du gouvernement hollandais?

J'imagine que les Chambres hollandaises allaient interroger leur ministre de la Défense, mais il ne l'est plus!

Même s'il existe un principe de continuité de gestion des affaires publiques, cet accord est-il toujours d'actualité au vu de la situation aux Pays-Bas?

Je souhaiterais également vous entendre sur le contenu de cette déclaration d'intention. Quel est l'agenda? Quelles plus-values ce *pooling and sharing* avec le Benelux pourra-t-il apporter pour l'armée belge, au-delà de l'élément de rationalisation budgétaire?

**10.09 Minister Pieter De Crem:** Mijnheer de voorzitter, de gezamenlijke verklaring die op 18 april werd ondertekend, is een essentiële, volgende stap om het principe van het bundelen en delen binnen de Benelux niet alleen voort te zetten, maar ook te verbreden en te verdiepen. Ik zou zelfs meer durven zeggen, het is een stap waarop niet meer kan worden teruggekomen.

De Benelux is een samenwerkingsverband waarvan België gedurende dit jaar ook het voorzitterschap waarneemt. Tijdens het voorzitterschap wordt er altijd een stuk meer verwacht dan wanneer men gewoon het roterende vicevoorzitterschap waarneemt.

Wat zich heeft voltrokken, is een krachtig signaal aan de Europese Unie, vanwege België, Nederland en Luxemburg, om via een verregaande samenwerking een dynamisch partnerschap op te zetten, onder meer in het kader van vredesondersteunende opdrachten. Zoals meerdere Europese landen is ook België zich immers bewust van het belang om zich in te schrijven in bepaalde bi- of multilaterale initiatieven, met het oog op een versterkte militaire samenwerking. Dat is onder meer het geval voor de versterkte samenwerking tussen de Nederlandse en de Belgische marine of voor de gemeenschappelijke vorming van piloten in Frankrijk.

De landen van de Benelux werken vandaag samen op heel wat vlakken inzake Defensie. Als gevolg van de Benelux-verklaring kan de samenwerking uitgebreid worden naar logistiek, onderhoud, opleiding, training en de aanschaf van materieel. Ook bepaalde militaire taken zullen gezamenlijk kunnen worden uitgevoerd.

Cette déclaration doit être considérée comme un accord-cadre qui reprend une liste non exhaustive de pistes de coopération possibles. Ainsi, cette déclaration pourrait mener, à court terme, à l'entraînement des parachutistes réalisé en commun sur un site unique, à une synergie dans le domaine de la police de l'air, au partage de la maintenance et à une coopération opérationnelle concernant l'hélicoptère NH90.

Tevens zijn er mogelijkheden om oefening- en trainingsinstallaties te delen en een taakverdeling op te stellen met betrekking tot professionele opleiding en training in een aantal domeinen waarvan ik u de belangrijkste noem: overleving, informatieoperaties, Countering Improvised Explosive Devices, Intelligence, Surveillance, Target Acquisition, and Reconnaissance, civiel-militaire samenwerking, Explosive Ordnance Disposal, duikactiviteiten, chemical, biological, radiological and nuclear defense, vuursteun, medische steun en unmanned aerial vehicles, de UAV's. In dit laatste domein is het niet de bedoeling om de Belgische UAV's met de Nederlandse te poolen omdat beide samen niet systeemtechnisch kunnen worden ingezet. Er wordt daarentegen wel naar gestreefd om de wederzijdse expertise maximaal uit te wisselen. Het is misschien goed om de acquisities in de toekomst te bundelen.

Naast een mogelijke samenwerking tussen landstrijdkrachten dient er ook te worden gewezen op de mogelijkheden voor gezamenlijke aanschaf, standaardisatie en interoperabiliteit. Deze laatste is de hoeksteen van de NAVO. Solidariteit is gebaseerd op de respectievelijke investeringsplannen op lange termijn. In deze context past het te verwijzen naar de succesvolle lopende projecten Soldier Modernisation Program, Belgian Soldier Transformation en the Wideband Global SATCOM program.

Op dit moment bestaat er echter nog geen gezamenlijke procedure voor de ontwikkeling van deze capaciteiten. Het is evenwel de bedoeling om de planningcycli van de drie Beneluxlanden in dit domein maximaal op elkaar af te stemmen.

À court terme, cette déclaration Benelux ouvre la porte à une plus grande coopération structurelle entre les trois armées et, à terme, à une planification de mise en œuvre commune ainsi qu'au déploiement commun de formations.

Les mécanismes qui permettront leur réalisation doivent encore être élaborés.

Mes collègues néerlandais et luxembourgeois et moi-même sommes tout à fait sur la même longueur d'ondes à ce sujet.

De verkennende studies, ook inzake de Benelux-verklaring, werden uitgevoerd door de respectieve Defensiestaven. Deze activiteiten worden gecoördineerd en geleid door de Benelux-stuurgroep, die samengesteld is uit vertegenwoordigers van het politieke niveau en van de Defensiestaven. De stuurgroep rapporteert op zijn beurt aan de ministers.

De voorstellen die in het akkoord zijn opgenomen genieten de volledige steun van de staven.

De verkennende studies werden, zoals met de Beneluxverklaring, door de respectieve defensiestaven uitgevoerd. De genoemde activiteiten worden gecoördineerd en geleid door de Beneluxstuurgroep, die is samengesteld uit vertegenwoordigers van het politieke niveau, en van de defensiestaven.

De stuurgroep rapporteert ten slotte op zijn beurt aan de ministers. De voorstellen die in het akkoord zijn opgenomen, genieten de volledige steun van de staven.

De beslissingsbevoegdheid om al dan niet een bepaalde samenwerkingsvorm op te starten, ligt naar gelang van de aard van het initiatief op het niveau van de regering — bijvoorbeeld voor aankoopdossiers of operationele inzet — of op het niveau van de ministers — bijvoorbeeld voor de gezamenlijke uitvoering van het onderhoud van een wapensysteem of de gezamenlijke organisatie van militaire vorming, dan wel op het niveau van de defensiestaven — bijvoorbeeld voor de organisatie van een tri- of multinationale oefening.

De toegangscriteria voor de samenwerking zijn onder meer het realiseren van een gunstige kosten-



batenanalyse, het uitbreiden van de expertise, het verbeteren van de interoperabiliteit en het instandhouden van het operationeel vermogen.

De operationele en financiële weerslag van het akkoord zal in functie zijn van concrete samenwerkingsverbanden, die door de verschillende tri- en later multinationale werkgroepen zullen worden uitgevoerd.

La signature de la déclaration Benelux forme la première étape, mais une étape non réversible de l'intensification de la coopération avec les Pays-Bas et le Grand-Duché du Luxembourg. Nous nous réunirons bientôt avec ces deux pays en vue de convenir d'un échéancier concret afin de nous pencher sur l'opérationnalisation de cet accord.

À ce propos, le comité directeur Benelux se réunira dans un premier temps et chargera ensuite un nombre de groupes de travail d'élaborer des pistes de coopération encore plus concrètes. Cette méthodologie sera également appliquée dans le cadre de la surveillance d'espaces aériens, ainsi qu'en matière de coopération dans le domaine de la maintenance des avions et de l'entraînement des pilotes.

Nous estimons qu'en raison des mesures d'économies auxquelles les Pays-Bas sont soumis, la situation politique qui y sévit actuellement n'aura, en principe, pas d'impact sur cet accord.

Par ailleurs, plusieurs pistes en vue d'élargir la coopération bilatérale avec nos pays voisins sont d'ores et déjà à l'étude. Ainsi, un groupe de travail a été créé pour étudier la possibilité d'une collaboration entre les Pays-Bas, l'Allemagne et la Belgique en matière de formation de parachutistes. Des synergies avec les Pays-Bas, l'Allemagne et la France sont recherchées dans le cadre du projet NH90, notamment en matière de formation. De même, une collaboration renforcée avec un pays partenaire tel que l'Allemagne, la France ou la Grande-Bretagne est concevable dans le cadre du programme du A40M, entre autres, dans le domaine de l'entraînement ou de la maintenance.

Enfin, en exécution des initiatives de Gand, le but est également, avec cette déclaration Benelux de coopération en matière de Défense, de jouer un rôle moteur et d'amorcer d'autres coopérations en matière de défense au sein de l'Union européenne et de l'OTAN.

Pour conclure, l'initiative a été très positivement accueillie aussi bien pendant les réunions de l'OTAN qu'à l'Union européenne. La Belgique a même introduit une note verbale lors d'une réunion informelle des ministres de la Défense, la semaine passée.

Tijdens de informele vergadering van de ministers van Defensie van de Europese Unie heb ik vorige week 's avonds na de ondertekening van ons akkoord een non-paper voorgesteld, waarin enerzijds verdere stappen worden voorgesteld in het uitwerken van concrete initiatieven in het kader van het bundelen en het delen, en waarin anderzijds een sterke inhoudelijke boodschap van de Europese Unie op de NAVO-top in Chicago wordt verwoord. Dit initiatief werd door heel wat landen rond de tafel onmiddellijk gesteund. Hieraan zal ook een schriftelijk gevolg worden gegeven.

Dezelfde dag van de ondertekening is er in het Nederlandse Gilze-Rijen een gezamenlijk Belgisch-Nederlands trainingscommando op het vlak van de overleving voor de NH90-bemanning van beide luchtcomponenten gestart.

Wij hebben een belangrijke stap gezet in een multinationale inzetbare eenheid. Ik heb ook benadrukt dat onze verschillende Parlementen op regelmatige tijdstippen zullen worden betrokken. Zij zullen, evenals de commissies voor de Landsverdediging, in de stroomlijning van het politieke besluitvormingsproces worden betrokken.

**10.10 Bert Maertens (N-VA):** Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

U weet dat wij de militaire samenwerking met de Benelux-landen, en liefst nog de oprichting van een Beneluxleger, prioritair vinden in de commissie. De ondertekening van deze overeenkomst is een eerste stap in de goede richting.

Zoals u zelf zei, dit is een kaderovereenkomst. Dit is dus een intentieverklaring, geen echt samenwerkingsakkoord en niet concreet. U spreekt over "op termijn" en ik merkte de ochtend van de

ondertekening in de media dat u toch een pak verder bent gegaan dan hier. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat de ondertekening een trucje is van u om de media en de politieke tegenstanders te tonen dat er toch iets wordt aangeleverd. Het was meer een show voor camera's en journalisten.

Mijnheer de minister, ten gronde hebt u onze volle steun in dit dossier. Als ik hier bepaalde interventies hoor, vraag ik mij af of u die steun wel voldoende hebt in uw eigen meerderheid. Daarover zullen wij het later nog wel hebben.

Wij willen niet alleen woorden of de plechtige ondertekening van een akkoord, wij willen vooral daden. Wij rekenen op uw daadkracht en zullen u hierop beoordelen op het einde van de regeerperiode. Ik wens u veel succes. U kunt rekenen op onze volle steun.

**10.11 Roland Defreyne** (Open Vld): Mijnheer de minister, ik neem er nota van dat dit geen eindpunt is, maar, zoals u zegt en zoals Open Vld het ook onderschrijft, dat dit ook een krachtig signaal moet zijn van de Benelux aan de Europese bondgenoten, met het oog op een versterkte militaire samenwerking die veel verder strekt dan de Benelux-samenwerking.

**10.12 Annick Ponthier** (VB): Mijnheer de minister, ik heb reeds gezegd dat schaalvergroting en kostenbesparend beleid voor ons essentieel en onvermijdelijk zijn. Hier is duidelijk een dynamiek op gang gebracht die het pad effent naar een eventueel verdere samenwerking op Europees vlak. U noemt een aantal concrete elementen, maar er blijven nog onduidelijkheden inzake de verhoudingen tussen de lidstaten en dergelijke. Het blijft allemaal wat vaag nu. Wat zal daar concreet van komen? U hebt hier aan aankondigingspolitiek gedaan. Ik betreur dat de betrokkenheid van het Parlement ter zake beperkt bleef. Liever had ik het anders gezien, namelijk eerst een debat zoals gepland en dan concrete stappen. Het debat zal ongetwijfeld wel worden voortgezet in de komende vergaderingen.

**10.13 Georges Dallemagne** (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos explications. Cette coopération Benelux était inscrite dans les astres. Elle est indispensable aujourd'hui étant donné les moyens budgétaires que nous consacrons à notre Défense. Si nous voulons influencer sur l'évolution des discussions stratégiques dans le cadre de l'Alliance ou de la Défense européenne, nous serons plus forts si nous nous présentons de manière coordonnée au sein du Benelux.

Je souligne qu'il est important de discuter des questions d'ordre stratégique, de sécurité, des menaces et des missions prioritaires. À travers le *pooling and sharing*, nous pourrions plus facilement avoir ces discussions, qui sont essentielles. Nous ne construisons pas une Défense européenne ou une Défense Benelux si nous ne nous attaquons pas à ces questions et si nous ne faisons que mettre en commun des moyens logistiques. Nous avons vu que cela ne suffisait pas. Aujourd'hui, chacun s'adresse à des fournisseurs différents et fait ses propres choix. Si nous avons une discussion sur les enjeux de sécurité, nous aurons moins de difficultés pour le matériel qu'il faudra choisir et mettre en commun.

Enfin, j'espère que cet accord Benelux sera tourné vers l'idée de donner une impulsion à une Défense européenne et vers l'idée d'une mobilisation de l'ensemble des parties du Benelux. J'espère que les Régions et les capacités industrielles, notamment du Sud du pays, seront mobilisées. Il me semble important que les opérateurs qui ont une expertise, notamment pour l'entretien des F-16, soient mobilisés dans cette nouvelle intégration.

**10.14 David Geerts** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, waarin u het over de betrokkenheid van het Parlement hebt. U merkt ook op dat zowel de generale staf als uzelf en de regering te gepasten tijde zullen worden betrokken.

Ten bate van de betrokkenheid van het Parlement zou ik graag, ter voorbereiding van het debat van 9 mei 2012, de nota van de generale staf krijgen, waarin staat welke domeinen voor samenwerking naar voren worden geschoven.

**10.15 Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, zoals de heer Defreyne daarnet opmerkte, is het akkoord geen eindpunt maar slechts een begin. Het is een intentieverklaring.

U hebt een behoorlijk uitgebreid antwoord gegeven. De concrete keuzes en de concrete uitwerking van een en ander moeten echter nog gebeuren.

Het is een eerste, belangrijke stap. Bijvoorbeeld op operationeel vlak zijn er echter nog heel wat openstaande vragen. Wat gebeurt er bijvoorbeeld bij meningsverschillen over gezamenlijke operaties? Hoe zit het in voorkomend geval met de commandostructuur? Wanneer bijvoorbeeld tot het vormen van gezamenlijke eenheden wordt beslist en een van de drie landen gebruikt het vetorecht – het betreft immers een intergouvernementele structuur –, wat is dan de concrete implicatie voor de eenheid en de operatie?

Tal van andere vragen spelen ook.

De heer Dallemagne heeft absoluut gelijk met zijn opmerking dat ook een gezamenlijk *mission statement* en een gezamenlijke visie nodig zijn.

Zijn ter zake al afspraken over werkzaamheden gemaakt?

Ik denk bijvoorbeeld aan een gezamenlijk aankoopbeleid. Vooraleer tot een gezamenlijk aankoopbeleid kan worden gekomen, moet er natuurlijk een gezamenlijke *mission statement*, een gezamenlijke behoefteanalyse en een gezamenlijk investeringsplan zijn.

Tot slot, u merkt op dat de parlementen op een goede manier bij het proces zullen worden betrokken. Hoe zal zulks gebeuren? Wat zijn uw plannen ter zake? Hoe zal u ons blijven informeren?

**10.16 Denis Ducarme (MR):** Monsieur le ministre, je me réjouis, tout d'abord, de ne plus vous avoir entendu parler de projet de fusion. M. Dallemagne a parlé de Défense Benelux. Il n'en est pas question non plus! Il s'agit juste d'une déclaration d'intention que le parlement suivra de près. Des débats à ce sujet sont prévus.

Comme nous l'attendons – le ministre en a parlé –, nous nous réjouissons également du fait que les objectifs seront déterminés en tenant compte des coopérations avec d'autres pays.

Monsieur le ministre, il est clair que, compte tenu de votre appétit pour ce qui concerne ce que certains appellent l'armée "orange" – on le voit avec la N-VA –, le MR veillera, à la lumière de l'ensemble de votre réponse et des coopérations avec les pays du Benelux que vous vous êtes fixées comme objectifs, à ce que cela ne déshabille pas notre défense au Sud puisque tout ceci se passe avec un grand pays situé au Nord.

C'est quand nous aurons pu recevoir un certain nombre d'apaisements à ce niveau que nous embarquerons avec vous sur ce bateau. Sans cela, vous prendrez le large sans nous! Il s'agit là, selon nous, d'un pré-requis essentiel.

Nous sommes favorables à une coopération avec le Benelux, à condition que l'on n'emprunte pas un chemin qui vide, en termes de plus-values liées à la Défense, le Sud du pays.

Cela dit, nous suivrons de près le positionnement du nouveau gouvernement et du nouveau ministre de la Défense hollandais, en espérant que, sur le fond, ces derniers s'inscrivent dans l'objectif de *pooling and sharing* fixé par notre gouvernement dans son ensemble.

*L'incident est clos.  
Het incident is gesloten.*

**11 Question de M. Anthony Dufrane au ministre de la Défense sur "le prêt de matériel par la Défense aux mouvements de jeunesse" (n° 11143)**

**11 Vraag van de heer Anthony Dufrane aan de minister van Landsverdediging over "het uitlenen van materiaal aan jeugdbewegingen door Defensie" (nr. 11143)**

**11.01 Anthony Dufrane (PS):** Monsieur le ministre, je souhaite attirer votre attention concernant un problème rencontré par un certain nombre de mouvements de jeunesse à l'approche des camps d'été. Comme vous le savez, certains mouvements de jeunesse ne disposent pas de suffisamment de matériel pour organiser leurs camps. Ils peuvent alors introduire une demande auprès de la Défense nationale.

En effet, la Défense met à la disposition des mouvements de jeunesse un service de prêt de tentes pour les camps d'été. La condition sine qua non pour débiter la procédure est d'avoir reçu un refus total de la part du

centre de prêt de la Communauté française. Pour les camps d'été 2012, la Défense fournira aux mouvements de jeunesse une décision quant à l'octroi de matériel ou non aux alentours du mois de juin, à quelques semaines seulement du début des camps.

Étant donné que la décision de la Défense conditionnera la réussite logistique de l'organisation de ces camps, certains mouvements de jeunesse s'inquiètent du délai parfois très court entre la réponse de la Défense et le début de leurs camps.

Monsieur le ministre, dans le cadre de son aide à la Nation, je me réjouis de voir la Défense participer à la réussite des camps d'été par le prêt de matériel. À ce propos, combien de demandes ont-elles été introduites par les mouvements de jeunesse pour juillet et août 2012? Les années précédentes, la Défense a-t-elle pu répondre positivement à l'ensemble des demandes?

Dans un souci de participer à la réussite des camps d'été par les mouvements de jeunesse, pourriez-vous me dire si les demandes de matériel concernant les camps de la première quinzaine de juillet pourront être traitées en priorité par vos services?

Enfin, monsieur le ministre, afin de trouver une solution au problème de délai rencontré par les mouvements de jeunesse dans leur demande de matériel à la Défense, ne pourrions-nous pas prévoir, à l'avenir, une procédure plus rapide afin de laisser aux mouvements de jeunesse une période plus grande entre la réponse et le début de leurs camps?

**11.02 Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, cher collègue, il ne m'est pas possible, actuellement, de vous dire combien de demandes ont été introduites par les mouvements de jeunesse pour les mois de juillet et août 2012. En effet, la Fédération des mouvements de jeunesse, qui est en charge d'examiner les différentes demandes qui n'ont pas reçu d'avis favorable du centre de prêt de la Communauté française, ne fournira ce nombre à la Défense qu'à partir du 15 mai prochain. La Défense sera alors en mesure de fournir les tentes disponibles en fonction des critères d'attribution définis par la Fédération des mouvements de jeunesse. Ce principe et cette procédure valent également pour les mouvements de jeunesse néerlandophones et ce, en coordination avec le Uitleendienst Kampeermateriaal (ULDK).

En 2011, la Défense a pu fournir toutes les tentes demandées – correspondant à 324 dossiers de prêt, soit un total de 752 tentes. Sur la base de l'expérience acquise depuis quelques années et grâce à la collaboration des fédérations des mouvements de jeunesse, nous pouvons dire que toutes les demandes connues et qui ont été introduites correctement ont été honorées et ce, en fonction des limites du stock disponible.

Quant aux délais, ils ont été convenus avec les fédérations et les personnes de contact de la Communauté française et de l'ULDK, afin que chaque niveau puisse traiter correctement les demandes. La Défense n'a, à cet égard, jamais reçu de plainte au cours des dernières années.

**11.03 Anthony Dufrane** (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie et n'ai rien à ajouter.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 11171 van de heer Van der Maelen vervalt vermits hij niets heeft laten weten. De samengevoegde vragen nr. 11174 van de heer Kindermans en nr. 11180 van de heer Francken vervallen eveneens.

**12 Vraag van de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de uitvoeringsbesluiten in verband met het statuut van de militairen van het actief kader" (nr. 11204)**

**12 Question de M. David Geerts au ministre de la Défense sur "les arrêtés d'exécution relatifs au statut des militaires du cadre actif" (n° 11204)**

Wij zouden deze vraag kunnen samenvoegen met de vraag van de heer Maertens, vermits zijn vraag ongeveer over hetzelfde onderwerp gaat.

**12.01 David Geerts** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik heb daarstraks even gesproken met de heer Maertens

en hij zei mij dat zijn vraag een andere inhoud heeft, maar ik ken de inhoud van zijn vraag niet.

Mijnheer de minister, mijn vraag gaat over de uitvoerings-KB's in verband met het statuut van militairen van het actief kader. De wet van 28 februari 2007 tot vaststelling van dat statuut, met name artikel 69, bepaalt dat de militairen worden opgedeeld in vier deelstanden, gaande van de operationele categorie A tot de operationele categorie D. De fysieke en medische geschiktheidsgraad en de postbeoordeling bepalen in welke deelstand men zich bevindt. In artikel 71 worden uitzonderingen weergegeven, daarin wordt gesteld welke uitzonderingen niet leiden tot het verlies van het statuut van militair, met name de kwetsuren in en door de dienst.

Als ik goed ben ingelicht dienen voor de uitvoering van de artikelen 69 en 71 nog uitvoeringsbesluiten te worden genomen. Een aantal maanden geleden was er een heel debat omtrent de medische geschiktheid en de medische reform. Daarom lijkt mij dat dit uitgeklaard moet worden.

Hoeveel militairen bevinden zich in de respectievelijke deelstanden A, B, C en D?

Zijn de betrokken uitvoerings-KB's genomen of wanneer worden zij genomen?

Wat is het beleid ten opzichte van militairen die niet langer medisch geschikt zijn om hun operationele taak uit te voeren, om hen om te scholen tot minder fysiek belastende functies in het militair kader?

Wat is beleid in verband met de burgerfuncties binnen het departement?

Hoeveel militairen werden effectief begeleid in het kader van de externe mobiliteit en uit wat bestaat deze vorming?

**12.02** Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer Geerts, een militair van wie het medische profiel wijzigt, verschijnt voor de militaire commissie voor Geschiktheid en Reform. Afhankelijk van de besluiten van deze commissie krijgt de militair in kwestie ofwel een nieuwe functie toegewezen, functie die overeenstemt met zijn nieuwe medische profiel ofwel wordt hij definitief ongeschikt verklaard en moet hij Defensie verlaten.

Met betrekking tot een overgang van een aantal van deze medisch ongeschikt verklaarde militairen naar het burgerstatuut binnen Defensie wordt nagegaan onder welke voorwaarden deze militairen de overgang zouden kunnen maken naar het statuut van federaal agent. Hiervoor zijn contacten noodzakelijk met Openbaar Ambt en zoals u weet zijn er strikte regels van toepassing in verband met de aanwerving van federale ambtenaren.

Inzake de professionele heroriëntering en reconversie, met name het vinden van een betrekking in de burgersector, dien ik u te melden dat deze niet verbonden zijn aan de operationele categorie van de betrokken militair.

De aanvragen gebeuren enkel op vrijwillige basis en de kandidaten moeten in actieve dienst zijn, beantwoorden aan de voorwaarden van de anciënniteit en ze mogen geen kritische functie uitoefenen. Sinds de lancering van het initiatief in 2007 hebben 172 militairen gedeeltelijke of integraal deelgenomen aan een professioneel conversieprogramma. Daarvan hebben 140 kandidaten Defensie definitief verlaten en een nieuwe werkgever gevonden. Ten slotte zal ik ervoor zorgen dat medisch ongeschikt verklaarde militairen een beroep kunnen doen op de dienst Externe Mobiliteit.

**12.03** **David Geerts** (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik zal mij nader informeren.

*Het incident is gesloten.*

*L'incident est clos.*

**13** **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Wouter De Vriendt** aan de minister van Landsverdediging over "de vraag van de VS voor 15 miljoen dollar voor Afghanistan" (nr. 11208)

- de heer **Denis Ducarme** aan de minister van Landsverdediging over "de toekomst van ons engagement in Afghanistan" (nr. 11224)

**13** **Questions jointes de**

- M. **Wouter De Vriendt** au ministre de la Défense sur "la demande des États-Unis de libérer 15 millions

**de dollars pour l'Afghanistan" (n° 11208)**

**- M. Denis Ducarme au ministre de la Défense sur "l'avenir de notre engagement en Afghanistan" (n° 11224)**

**13.01 Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, u bent daarnet nogal snel overgegaan tot de volgende parlementaire vraag. Ik had in mijn repliek een extra vraag gesteld aan de minister over de parlementaire betrokkenheid bij het proces van de Benelux-samenwerking.

Mijnheer de minister, betekent het feit dat u het woord niet heeft gevraagd, dat u daarop niet wil antwoorden?

**13.02 Minister Pieter De Crem:** Neen, helemaal niet. De parlementaire betrokkenheid is trouwens een van de zaken die ik zelf heb aangehaald. Dit item zal een essentieel onderdeel zijn van onze agenda van 9 mei. Ik stel voor dat we dit dan bespreken. Het zal geen gemakkelijke oefening zijn, alleen al om de procedures te stroomlijnen, in tijd en inhoudelijk, tussen de verschillende parlementen.

**13.03 Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik denk dat het belangrijk is om de parlementen zeer goed te betrekken bij dat proces. Dat zeg ik onder andere ook op basis van wat de heer Ducarme heeft gezegd. Wij hebben een en ander moeten lezen in de pers. Het is dus goed dat we daarover een debat zullen voeren.

Mijnheer de voorzitter, met uw permissie kom ik nu tot mijn vraag over Afghanistan.

Mijnheer de minister, de Verenigde Staten hebben ons land gevraagd om na 2014 elk jaar 15 miljoen dollar vrij te maken voor Afghanistan.

Mijnheer de minister, voor welke periode geldt dat engagement?

Waartoe dient dat geld? Gaat het om militaire steun van de Afghaanse veiligheidsdiensten en het Afghaans leger? Ik had namelijk die indruk.

Mijn volgende vraag is natuurlijk op welk budget die kosten vallen. Vallen ze op het budget van Defensie of niet? Zo niet, op welk ander budget dan? Wanneer wordt dat beslist?

Hoe schat u de veiligheidssituatie in Afghanistan in na de recente aanslagen van de Taliban tot in de hoofdstad Kaboel? Welke kans bestaat er dat de Afghaanse veiligheidsdiensten in staat zullen zijn om de veiligheid in dat land te garanderen tijdens en na de terugtrekking van de Westerse troepen vanaf dit jaar tot 2014?

Over hoeveel Afghaanse provincies kan men zeggen dat de ISAF-troepen er de veiligheid kunnen verzekeren?

**13.04 Denis Ducarme** (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, vous avez récemment déclaré que vous n'excluez pas une présence militaire en Afghanistan après 2014. Ceci contredit quelque peu le scénario envisagé lors de l'adoption du planning opérationnel 2012 de notre Défense en juillet 2011.

Pour rappel, notre effort en Afghanistan se déclinait alors comme suit:

- maintien des missions qui contribuent à l'afghanisation et au soutien ou à la formation de l'armée afghane;
- accentuation de la dimension formation sur les trois théâtres;
- maintien des missions du Provincial Reconstruction Team et du Operational Mentor and liaison Team à Kunduz,
- formation et entraînement du personnel du Génie, y compris le personnel d'état-major, à Mazar-e-Sharif;
- à Kunduz: engagement de plus au moins 140 militaires;
- maintien des six F-16 belges sur la base aérienne de Kandahar;
- appui belge fourni à l'action de formation du Air Advisory Team (125 militaires à Kandahar);
- retrait graduel et consécutif, dans le courant de 2012, de la garde de l'aéroport de Kaboul;
- maintien des missions d'entraînement, entre autres sur le plan de la logistique ou du Génie, qui répondent à l'objectif d'afghanisation à Kaboul et optimisation si possible;
- confirmation de la contribution à l'appui aux différents quartiers généraux de la FIAS ainsi qu'aux services de renseignement (95 militaires à Kaboul);

- maintien de la contribution de quatre militaires à l'appui à l'unité AWACS.

À mon sens, la protection des instructeurs qui resteraient sur place pour assurer la formation des forces de sécurité afghanes ne pourra être garantie que si notre Défense quitte, comme annoncé, la garde de l'aéroport de Kaboul. On en parlait tout à l'heure.

Monsieur le ministre, où en est ce retrait? Lorsque nous en avons parlé tout à l'heure dans la discussion sur le budget, vous indiquiez que, paradoxalement, le retrait allait nous coûter plus que prévu.

La reprise des installations par la Défense portugaise était envisagée. Qu'en est-il? Cette présence viendrait en complément d'une contribution financière en faveur de l'armée et de la police afghanes, soit 11,4 millions d'euros par an pendant dix ans.

J'en viens au fond de ma question.

Par quel budget cet engagement financier doit-il être supporté? La Défense contribuera avec des instructeurs et une protection. Sur la base de la demande et de l'engagement qu'on prendrait à long terme, pour le MR et en ce qui me concerne, on ne voit pas pourquoi la Défense devrait assumer l'ensemble du budget alors que le département de la Coopération au développement pourrait également participer à ce type de projet. Dès lors, si on devait s'engager dans cette voie, il ne faudrait pas que ce soit assumé exclusivement par le budget de la Défense. Il n'y a aucune raison. Que pouvez-vous me dire à ce sujet?

Enfin, monsieur le ministre, je souhaiterais connaître les garanties exigées des autorités afghanes pour poursuivre l'engagement belge en Afghanistan. Des progrès en termes de démocratie, de gouvernance, de droits de l'homme - incluant la condition des femmes et des enfants - doivent être consentis et contrôlés. Auriez-vous l'amabilité de m'apporter les informations nécessaires?

**13.05 Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, ce n'est pas la première fois qu'au sein de cette commission, nous avons l'occasion de parler de ce sujet. Je fais référence à diverses questions posées ici même, dont une question posée par notre collègue M. De Vriendt, le 30 mars.

Het Afghaanse *ownership* over de eigen strijdkrachten gaat gepaard met een grotere Afghaanse financiering. Het uiteindelijke doel is dat Afghanistan zelf de volledige financiering van de eigen strijdkrachten kan dragen tegen 2024. Wij spreken dus over een periode van tien jaar. Dat moet samengaan met een boodschap van het nodige engagement vanwege Afghanistan inzake mensenrechten, vrouwenrechten en kinderrechten.

Aan ons land werd gevraagd om initieel voor een periode van drie jaar bij te dragen aan de financiering. Er is een principeakkoord binnen de regering dat België zal moeten bijdragen aan de financiering van de Afghaanse strijdkrachten na 2014. De regering moet in de komende weken nog de modaliteiten en de grootteorde van het bedrag bepalen. De financiële hulp zal dienen om de verschillende kosten van de training, operaties, soldij en logistieke behoeften van The Afghan National Army en The Afghan National Police na 2014 te kunnen dekken.

Cela dit, on peut constater que la situation sécuritaire en Afghanistan n'a pas changé depuis les dernières attaques qui ont eu lieu à Kaboul et dont on a eu l'occasion de parler. Les talibans ont toujours l'intention de mener des attaques dans tout le pays et toute attaque coordonnée dans la capitale est, bien sûr, relayée par les médias du monde entier.

Comme par le passé, le nombre d'incidents augmente systématiquement après l'hiver. Nous nous attendons donc à ce qu'il ne soit pas dérogé à cette règle durant le printemps.

Het doel van ISAF is de Afghaanse nationale veiligheidskrachten, de ANSF, zodanig uit te bouwen dat zij in staat zijn over het hele land de veiligheid te verzekeren. Hiertoe zullen tussen nu en 2014 de capaciteiten van de Afghaanse veiligheidsdiensten gevoelig worden opgedreven. Dit proces loopt parallel met de overdracht in fasen van de verantwoordelijkheid voor de veiligheid in de verschillende provincies en districten door de ISAF aan de ANSF.

Ondertussen zijn de Afghaanse veiligheidstroepen reeds de eindverantwoordelijke voor acht provincies. In de overige provincies delen ISAF en de Afghaanse veiligheidstroepen nog de verantwoordelijkheid voor de

veiligheid. De werkzaamheden voor een derde transitietranche zijn gestart. Deze transitie zal midden 2013 een mijlpaal bereiken waarop veiligheidsverantwoordelijkheid volledig in Afghaanse handen zal overgaan.

Bref, si le gouvernement s'est engagé sur le principe, les modalités doivent encore être affinées. Il s'agit, bien entendu, de moyens pécuniaires pour lesquels aucune rubrique n'est prévue au budget de la Défense.

**13.06 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen):** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, over de vraag op welke budgetpost die vijftien miljoen dollar moet komen, zal volgens mij nog een hartig woordje worden gewisseld.

Op dit moment zijn wij als land ook geëngageerd in de opleiding en ondersteuning van de Afghaanse veiligheidstroepen in Kunduz. Dit valt onder het budget van Defensie. Wij moeten er toch eens goed over nadenken of wij de kosten voor de ondersteuning van Afghaanse veiligheidstroepen gedurende tien jaar zomaar kunnen afwentelen op Ontwikkelingssamenwerking of op andere budgetten.

Voorts meen ik dat wij goed moeten opletten dat dit geen weggegooid geld wordt. Dat geldt ook voor onze andere inspanningen in Afghanistan. Als er geen stappen vooruit worden gezet op politiek of diplomatiek vlak, ik noem Pakistan en de vredesonderhandelingen met de Taliban, vrees ik dat al onze inspanningen na verloop van tijd vruchteloos zullen blijken.

**13.07 Denis Ducarme (MR):** Monsieur le ministre, nous vous soutenons sur le fond de la démarche mais il est évident qu'au-delà des intentions, il faudra les moyens. Vous nous indiquez qu'aujourd'hui, la Défense n'a pas prévu de poste budgétaire pour cet engagement. Cette question devra être tranchée au niveau du gouvernement. En effet, il ne faut pas que la Défense seule soit impliquée dans un engagement financier aussi important. Notre pays possède un département de la Coopération au développement qui dispose d'un budget important. Il faudra naturellement qu'il s'engage aussi sur ce chemin.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

**14 Vraag van de heer Tanguy Veys aan de minister van Landsverdediging over "de integratie van de militaire luchtverkeersleiding in Belgocontrol" (nr. 11214)**

**14 Question de M. Tanguy Veys au ministre de la Défense sur "l'intégration du contrôle du trafic aérien militaire au sein de Belgocontrol" (n° 11214)**

**14.01 Tanguy Veys (VB):** Mijnheer de minister, er wordt al een tijdje gedacht aan een eventuele integratie van de militaire luchtverkeersleiding in Belgocontrol. Dat denkspoor werd in 2003 gelanceerd. In 2005 werd het onder meer in het tweede beheerscontract met Belgocontrol ingeschreven. Naar aanleiding van de luchtvaarttop in Bordeaux in 2008 werden er engagementen aangegaan.

Als minister van Landsverdediging hebt u in de commissie voor de Landsverdediging op 14 juni vorig jaar verklaard: "Het transformatieplan van Defensie heeft gesteld dat het militaire Air Traffic Control Centre in Gavere-Semmerzake blijft in afwachting van de overname van een deel van de taken in het kader van de implementatie van een geïntegreerde Europese aanpak van de luchtverkeerscontrole. De voorwaarden tot samenwerking, colocatie of integratie vloeien voort uit onze verbintenis in het Functional Airspace Block Europe Central, waar overeengekomen is dat elke beslissing op een positieve kosten-batenanalyse gebaseerd moet zijn en dat de kostprijs voor de militaire luchtverkeersleiding moet dalen.

Voorts moet de oplossing voldoen aan een positieve veiligheidsanalyse goedgekeurd door de nationale toezichtautoriteit. Met andere woorden, de oplossing moet minstens even veilig zijn als de bestaande situatie.

Afhankelijk van het dossier is de realisatie van de samenwerking mogelijk in een periode van twee tot vijf jaar na de beslissing indien de nodige fondsen beschikbaar zijn. De gevolgen voor Defensie moeten zijn dat de gekozen oplossing minstens even doeltreffend, veilig en goedkoop is als de huidige situatie. Onze motivatie moet steeds zijn dat de best mogelijke dienstverlening tegen de beste prijs kan worden verkregen".

De tijd heeft niet stilgestaan. In het regeerakkoord van 1 december 2011, enkele maanden later, wordt over die integratie gesteld: "De regering zal een kader vastleggen om de ontwikkeling van Belgocontrol te bevorderen en de integratie van de militaire luchtverkeersleiding te realiseren, rekening houdend met de



Europese en internationale verplichtingen. Om dat te bereiken zal het bedrijf hervormd moeten worden”.

Wat die hervorming betreft heb ik nog niet veel gehoord of gezien, maar ik vermoed dat er toch al wat ontwikkelingen naar integratie in de pijplijn zitten.

Mijnheer de minister, daarom heb ik de volgende vragen aan u. In welke mate werd reeds voldaan aan de in juni 2011 door u gestelde voorwaarde om de militaire luchtverkeersleiding in Belgocontrol te integreren?

Welke stappen werden op basis van het regeerakkoord van december 2011 reeds ondernomen om de militaire luchtverkeersleiding in Belgocontrol te integreren?

In welke verdere planning is voorzien?

**14.02** Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer Veys, ik heet u hartelijk welkom in de commissie. Zoals gesteld in mijn antwoord op uw mondelinge, parlementaire vraag van 26 mei 2011, zijn een positieve kosten-batenanalyse en het voldoen aan een vliegveiligheidsanalyse de basisvoorwaarden waaraan moet worden voldaan om de integratie van de militaire luchtverkeersleiding in Belgocontrol te realiseren.

Op basis van de meest recente onderhandelingen moet ik vaststellen dat Belgocontrol nog niet in staat is om aan beide voorwaarden te voldoen.

De herziening van het beheerscontract tussen de Belgische Staat en Belgocontrol is hierbij van cruciaal belang. Pas na de voltooiing ervan zal het referentiekader duidelijk zijn en zal het contract de basis kunnen vormen voor nieuwe besprekingen tussen Defensie en Belgocontrol.

In afwachting daarvan streeft het departement Defensie ernaar om, overal waar het kan, de samenwerking met Belgocontrol te optimaliseren. Ik weet niet wat uw standpunt in het bewuste dossier is, maar wij moeten heel goed rekening houden met het feit dat Defensie zijn eigen rechten en zijn eigen positie in een eventuele – ik benadruk eventuele –, nieuwe structuur ook gehandhaafd moet zien.

**14.03** **Tanguy Veys** (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mijn eigen standpunt is dat er twee posities kunnen worden ingenomen. Ik verneem uit de hoek van Belgocontrol – zij het niet uit de hoek van de top van Belgocontrol, die vooral problemen heeft om de financiële putten te vullen en het bedrijf goed te leiden, maar wel uit de hoek van de basis, zijnde de mensen van de luchtverkeersleiding zelf – dat zij zelf vragende partij zijn voor de integratie. De reputatie en de knowhow van de militaire luchtverkeersleiding staan immers heel hoog aangeschreven.

Ik treed nu in de positie van Defensie. Het kan niet zijn dat de expertise en de diensten als het ware als excuus worden misbruikt om andere problemen niet aan te pakken.

Ik stel voor dat men eerst bij Belgocontrol orde op zaken stelt. Dan kan er eventueel worden gedacht aan verdere integratie. Ik begrijp natuurlijk dat inzake de bezorgdheden en de voorwaarden waar u het over had de garanties keihard moeten zijn, om te vermijden dat de militaire luchtverkeersleiding het slachtoffer zou worden van de problemen die Belgocontrol nu kent.

*Het incident is gesloten.  
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 11220 van de heer Maertens wordt uitgesteld.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.28 uur.  
La réunion publique de commission est levée à 13.28 heures.*